

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian tarvetta

Satavuotiaan hirsitalon
keittiö uudistui harkitusti

12

Omakotitalon sähköasennukset
vaativat seurantaa

18

GOES
POWERED BY CFMOTO

- EFI-polttoainejärjestelmä
- CVTech-variaattoriratkaisu
- Ohjaustehostin (TERROX 500)
- Matkustajan selkänoja
- Iskunkestävät käsisuojat
- 250 mm maavara
- 2500 LBS vinssi
- 25" Maastorenkaat
- 3 v. takuu ilman tunti- tai km-rajaa

Mallisto alkaen

5590€

 CFMOTO

HUIPPUMÖNKIJÄT LUMITÖIHIN

Black Wolf -puskulevy CFMOTO ja Goes-mönkijöihin
nyt kampanjahintaan!

Ostaessasi ATV-mönkijän saat
300 euron alennuksen Black
Wolfin puskulevypaketista.
Sis. 150 cm puskulevyn,
aisan ja asennuslevyn.

Puskulevy hintaan

399€

(Norm. 699€)

**PYYDÄ
EDULLINEN
RAHOITUS-
TARJOUS!**

Mönkijöiden takuu

3 VUOTTA

ilman tunti- tai
km-rajaa!

TOP-MOTOR OY

Ulasoorintie 8, 28600 Pori | Puh. 044-0103771 | topmotor.fi

**RAKENNAMME SINULLE RÄÄTÄLÖIDYN
MÖNKIJÄPAKETIN, KYSY TARJOUS!**

Käsikirjoitus
MARC CAMOLETTI

Ohjaus
REINO BRÄGGE

Suomennot
AINO PIIROLA

HULVATON JA VAUHDIKAS NAURUPOMMI!

RANSKALAINEN PYJAMA

KATSOJAPALAUTE:

*"Kiitos hauskastä esityksestä, joka todellakin
irrotti arjesta! Eipä tulleet työasiat mieleen
hykerryttäviä käänteitä seurattaessa."*

Ensi-ilta
31.8.2024

KÄSIKIRJOITUS
KAISA KUIKKANIEMI - ESA NIEMINEN - OTTO KANERVA
OHJAUS
OTTO KANERVA
ENSI-ILTA
9.9.2023

Menestysmusikaali Paula Koivuniemestä!
Esitykset jatkuvat vain 14.12.2024 asti!

PAULA!

KATSOJAPALAUTE:

*"Upea esitys, täydellisesti suunniteltu ja esitetty korkealaatuinen
HUIPPU teatterinautinto!"*

LIPPUMYYMÄLÄ

Alfredinkatu 2, Rauma

p. (02) 8376 9900

raumanteatteri@raumanteatteri.fi

MA-PE klo 11-17

raumanteatteri.fi

lippu.fi

RAUMAN TEATTERI

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2024 vko 25
Nro 2/2024 vko 46

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 9 000 kpl.

Pientalot Porin seudulla.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Freepik

22

Fikset säilytysratkaisut helpottavat kodin tavaratulvaa

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Tukilämmitysjärjestelmät
- 12 Keittiöremontti
- 16 Remontista sopiminen
- 18 Sähköjen kuntotarkastus
- 21 Lakipalsta
- 22 Apua tavarapaljouteen
- 24 Juhlien järjestäminen
- 26 Ajanviete
- 27 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Ystävällisiä sanoja on turha säästellä – ne voivat pelastaa jonkun päivän

'Tyhjästä on paha nyhjäistä' – sananlasku nousee elävänä mieleen tässä vaiheessa vuotta. Hallituksen budjettiriihen antimina kun muun muassa kotitalousvähennykseen tehdään ensi vuonna tuntuvia leikkauksia.

Veronmaksajain Keskusliitto otti asiaan nopeasti kantaa kyseenalaistaen leikkausten mielekkyyden ja huomauttaen pudotuksen olevan raju etenkin kotitalous-, hoito- ja hoiva-työn kohdalla. Nuo palvelut ovat olleet monille ikääntyville tärkeä apu kotona pärjäämiseen.

Myös Suomen Kotityöpalveluyhdistys kommentoi leikkauksen vaikuttavan haitallisesti alan yritysten toimintaan: osa niistä ennakoi joutuvansa sen myötä lopettamaan toimintansa, osa joutuvansa irtisanomaan henkilöstöä.

Nähtäväksi jää, miten kaavaillut muutokset loppujen lopuksi vaikuttavat ihmisten elämään ensi vuonna. Kaikkea kun ei voi ennakoida. Se on kuitenkin selvää, että tällaisina aikoina solidaarisuuden ja inhimillisyyden merkitys korostuu.

Hymy tai ystävällinen teko voi olla hallitusohjelmaakin järeämpi tapa vaikuttaa ympäristöön ja ihmisten mielialaan. Ei siis pihistellä turhaan ystävällisyydestä, kun kohtaamme toisiamme arjessa.

Kohteliaisuus ei sentään maksa mitään!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

Lisäeristä ja säästä!

- Paranna asumismukavuutta
- Säästä ympäristöä ja rahaa

Tilaa nyt maksuton yläpohjan kuntokartoitus!

Valtuutettu palveluyrittäjä
Rakennuspori Eristyspalvelut Oy
Puh. 0400 767 952, www.rakennuspori.fi

Anna ammattilaisen hoitaa
SIIVOUSTYÖT ja KOTIPALVELUT
Porissa ja lähikunnissa.

Kysy lisää:

Aha-Duuni Oy
044 057 0826 | 045 696 1247
info@aha-duuni.fi | www.aha-duuni.fi

» LYHYESTI

Järjestelmät kuntoon lämmityskautta varten

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva muistutti jo syyskuussa, että syksyn tulo voi tuoda nousupaineita sähkön ja kaukolämmön hintaan. Korkeimmillaan hinnat ovat talvella. Tästä seuraa se, että energiansäästötoimenpiteiden kannattavuus paranee talvea kohden kuljettaessa myös palvelukiinteistöissä. Hyvin toimivat laitteet ja järjestelmät eivät tuhlaa energiaa.

– Esimerkiksi huonelämpötilan laskemisen säästövaikutus paranee samaa tahtia, kun hinnat nousevat. Syksyllä säiden viiletyssä kroppa voi kaivata lämmintä huonelämpötilaa, mutta kun väki tottuu viileyteen, voidaan sisälämpötilaa vähitellen hieman alentaa, toteaa asiantuntija **Minna Tolvanen** Motivasta.

Tolvasen mielestä järkevää kiinteistön ylläpi-toa on se, että kaikkien laitteiden ja järjestelmien toiminta varmistetaan jo syksyn aikana, jolloin talvi ei tuo mukanaan kalliita yllätyksiä, kun laitteet toimivat kuten pitääkin.

– Suosittelen tarkistamaan esimerkiksi hybridilämmityksen automatiikan toiminnan jo ensimmäisillä pikkupakkasilla. Samoin on syytä varmistaa spot-sähköä eli pörssisähköä seuraavan automaation ja tarpeenmukaisen ilmanvaihdon säädön toiminta, Tolvanen muistuttaa.

Sähköä säästyy, kun kulutus joustaa

Energiansäästö on suurissa kiinteistöissä ja toimitiloissa yhä useammin kulutuksen joustamista ja sähkön käytön ajoittamista tai jopa rajoittamista kalliiden valtakunnallisten kulutus-

piikkien aikana. Siksi automaatio-ohjaus ja sen toimivuus ovat tärkeitä, jotta kokonaiskulutuksesta voitaisiin saavuttaa säästöjä. Kalliin sähkön jaksoilla voi vaikka pienentää ilmanvaihdon tehoa hieman tai himmentää valaistusta.

Kulutuspiikkejä syntyy esimerkiksi aamuisin ilmanvaihtokoneiden käynnistyessä samaan aikaan. Koneiden käyntiaikoja kannattaa porrastaa 5–10 minuutin välein, jolloin käynnistyksestä aiheutuva tehopiikki jakautuu tasaisemmin.

Muita vinkkejä syyshuoltoihin

- Patteritermostaattien ja lämmitysverkoston toiminnan testaus hyvissä ajoin. Pattereiden ilmaus tarvittaessa ja lämmitysverkoston tasapainon varmistaminen. Muista myös ilmanvaihdon lämmitysverkoston tarkastus.

- Lämmitetään tiloja tarpeeseen, tilakohtaiset lämpötilasuositukset huomioiden.

- Tyhjiä tiloja ei tarvitse turhaan lämmittää. Niissä noin 16 celsiusastetta riittää.

- Ilmanvaihdon suodattimien vaihdot ja asetusarvojen varmistukset

- Siitepölykauden jälkeen on hyvä vaihtaa suodattimet. Puhtaan sisäilman lisäksi varmistetaan, että paine-ero suodattimen yli on kohdillaan. Suuri paine-ero lisää puhallustehon tarvetta, joka puolestaan näkyy lisääntyneenä sähkön kulutuksena.

- Sisäänpuhallusilman lämpötila muutaman asteen haluttua huonelämpötilaa pienempi (pl. ilmalämmitteiset kohteet). Rakennusten peruslämmön pitää tulla lämmitysverkoston kautta, ei ilmanvaihtoverkoston kautta.

- Sähköisten lämmitysten säätöjen toiminnan testaus ja asetusarvojen tarkistus

- Hyvä testata ja tarkistaa säännöllisesti toiminta, sähkölämmitysten säätöjen ollessa epäkunnossa voi lämmityksestä muodostua nopeasti suuret lisäkustannukset.

- Kaukolämmön tehopiikkien minimointi automaation avulla ja tehomaksujen pienentäminen

- Jos kaukolämmön perusmaksu muodostuu maksimitehon perusteella, kannattaa kulutuspiikkejä rajoittaa automaation avulla ennakoimalla lämmöntarvetta tai rajoittamalla hetkellisesti tiettyjen tilojen lämmitystä.

Freepik

Veronmaksajien Keskusliitto kritisoi kotitalousvähennyksen leikkausta

Veronmaksajain Keskusliiton toimitusjohtaja **Teemu Lehtinen** otti syyskuussa tuoreeltaan kantaa hallituksen budjettiriihen veroratkaisuihin, joita hän piti monilta osin ongelmallisina.

– Ansiotulojen verotuksen progression jyrkentäminen entisestään, kotitalousvähennyksen raju leikkaus sekä eläkkeensaajien tuplairaippavero vievät kaikki verotusta väärään suuntaan.

Budjettiriihen veroratkaisut ja palkansaajamaksujen muutokset jyrkentävät palkkaverotuksen progressiota vuonna 2025. Pienipalkkaisen 2000 euroa ansaitsevan verotus kevenee ensi vuonna 0,3 prosenttiyksikköä. Keskituloi-

sen 4000 euroa kuukaudessa tienaa-
van palkansaajan verotus puolestaan kiristyy hieman,

0,1 prosenttiyksikköä. Hyväpalkkaisten verotus kiristyy sen sijaan selvästi. Suurimmillaan kiristys on 9000 euron kuukausituloilla 0,8 prosenttiyksikköä.

Progression jyrkentäminen aiheutuu veronkevennysten suuntaamisesta pienituloisille sekä toisaalta valtion tuloveroasteikon normaali indeksitarkistusten perumisesta kahdessa ylimmässä tuloluokassa.

– Ansiotulojen verotuksen progressio on jo valmiiksi erityisen ankaraa Suomessa, eikä sitä pitäisi ainakaan entisestään jyrkentää.

Kotitalousvähennyksen leikkaus osuu hoiva- ja hoitopalveluihin

Budjettiriihen kummallisimpana veroratkaisu-

na Lehtinen pitää rajua leikkausta kotitalousvähennykseen. Suurin alennus on tulossa tavanomaisista kotitalous-, hoiva- ja hoitopalveluista saataviin vähennyksiin. Esimerkiksi 1000 euron hoivatyöstä saatu vähennys alenee 500 eurosta vain 200 euroon ensi vuonna.

– Hoito- ja hoivatyön kotitalousvähennyksestä aiotaan leikata jopa yli puolet ensi vuonna. Tämä on kohtuutonta ja myös vastuutonta tilanteessa, jossa julkisten sote-palvelujen tuotanto ja rahoitus ovat kasvavan paineen alla, Lehtinen toteaa.

– Kotitalousvähennyksen avulla hankitut palvelut ovat mahdollistaneet muun muassa monien ikääntyvien kansalaisten pärjäämisen pidempään kotona.

Kaapin perällä pölyttyy useimmiten vohvelirauta

Ruoanvalmistukseen ja säilöntään tarvittavia tarvikkeita valmistava suomalainen Fredman selvitti, mitä kodin pienkoneita omistetaan, mitä käytetään eniten ja mitkä pölyttyvät kaapin perällä. Elokuussa 2024 teetettyyn kyselytutkimukseen vastasi 1000 suomalaista.

Kyselystä kävi ilmi, että liki minkä tahansa suomalaiskodin keittiöstä löytyy mikroaaltouuni ja kahvinkeitin. Mikro on 96 prosentilla ja kahvinkeitin 90 prosentilla. Kahvikoneen omistaa vajaa neljännes suomalaisista ja kahvimylly löytyy vain 16 prosentilla vastaajista. Vedenkeitimen omistaa 83 prosenttia, mutta kolmannes käyttää sitä vain pari kertaa vuodessa.

Kahvinkeitin ei pääse pöydällä pölyttymään. Suodatinkahvia keittää joka päivä 73 prosenttia suomalaisista. Kahvikoneella juoman valmistaa 12 prosenttia vastaajista. Kahvimyllyn käyttö on jo liki harvinaisuus. Sitä pyörittää päivittäin kolme prosenttia vastaajista.

– Me suomalaiset olemme suodatinkahvikansaa, eikä siihen ole muutosta näköpiirissä. Uskon, että valtaosalla nuorista, jotka näin syksyn

kynnyksellä muuttuvat ensimmäiseen omaan kotiin, kahvinkeitin on niitä ensimmäisiä hankintoja, ainoana Suomessa suodatinpusseja valmistavan Fredmanin viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Sara Hokkanen** avaa kyselyn tuloksia.

Liki puolet vastaajista (46 %) omistaa vohveliraudan, mutta sen kohtalona on jäädä useimmin kaapin perälle pölyttymään. Näin tapahtuu 15 prosentille vastaajista.

– Kolmannes käyttää rautaa muutaman kerran vuodessa. Muita harvoin käytettyjä laitteita ovat tutkimuksen mukaan myös voileipägrilli, yleiskone ja hieman yllättäen myös vatkain ja blender, Hokkanen kertoo.

Päivittäin käytetyt kodin pienkoneet top 5

1. Mikroaaltouuni
2. Kahvinkeitin
3. Vedenkeitin
4. Leivänpaahdin
5. Airfryer

- Useimmiten kaapin perällä pölyttyvät kodin pienkoneet top 5**
1. Vohvelirauta
 2. Voileipägrilli / Soda stream/blender (jaettu 2. sija)
 3. Yleiskone / Mehulinko (jaettu 3. sija)
 4. Vatkain
 5. Leivänpaahdin
- Vähiten omistetut kodin pienkoneet top 5**
1. Popcornkone
 2. Jäätelökone
 3. Leipäkone / Munankeitin (jaettu 3. sija)
 4. Kahvimylly
 5. Mehulinko/mehupuristin

Oletko vaihtamassa öljylämmityksen fossiilittomaan vaihtoehtoon? Vielä vuosi aikaa toteuttaa remontti ELY-keskuksen avustuksella

Ympäristöministeriö ja Pirkanmaan ELY-keskus tiedottivat elokuun lopulla, että öljylämmityksestä luopuville pientalojen omistajille myönnetään vielä toistaiseksi 2 500 ja 4 000 euron avustuksia. Hankkeiden on kuitenkin oltava kokonaan valmiita 31.8.2025 mennessä.

– Siirtymä fossiilisista puhtaisiin lämmitysmuotoihin etenee hyvin, mutta vielä on työtä jäljellä. Öljykattiloiden korvaamisella luodaan myös työtä Suomeen. Avustukset kotitalouksille ovat olleet suosittuja ja lämmitysremontti on tehty jo monessa kodissa. Avustusta jaetaan viimeistä vuotta, joten remonttia suunnittelevien kannattaa ryhtyä toimeen nyt, sanoo ympäristö- ja ilmastoministeri **Kai Mykkänen**.

Avustusta voidaan myöntää yksityishenkilöille tai kuolinpesille öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä uuden lämmitysjärjestelmän hankkimiseen silloin, kun pientalo on ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avus-

tuksen saamiseksi öljylämmitysjärjestelmä tulee poistaa kokonaan säiliöineen. Yhteen remonttiin voi saada vain avustuksen tai kotitalousvähennyksen.

– Nyt on hyvä hetki tarttua toimeen, jos lämmitysjärjestelmän vaihto on ajankohtaista vuoden sisällä, sillä avustuspäätöstä, laitteita ja asennusta voi joutua odottelemaan tovin. Avustusta kannattaa kuitenkin hakea vain, jos remontti on todella toteutumassa määrääjässä, jotta käsittely ei ruuhkaudu ja mahdollisimman moni hankkeen toteuttaja saa avustuksen. Tällä hetkellä annamme avustuspäätöksen noin kolmessa kuukaudessa hakemuksen jättämisestä, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Hakemus kannattaa tehdä sähköisesti ja sen käsittely on sujuvaa, kun mukana on heti kaikki tarvittavat liitteet. Hakemukseen tarvitaan vähintään urakoitsijan tekemä tarjous tai muu suunnitelma remontista sekä valta-

kirjat kiinteistön muilta omistajilta, esimerkiksi puolisolta.

Remontteja tehty pian 27 000

Avustusta on hakenut pian 34 000 pientalon omistajaa. ELY-keskus on tehnyt lähes 33 000 avustuspäätöstä, joista 87 % on ollut myönteisiä. Avustus maksetaan vasta remontin toteuttamisen jälkeen, ja tähän mennessä tukea on maksettu lähes 27 000 remontin toteuttaneelle hakijalle.

Hakijoista 70 % on ilmoittanut vaihtavansa fossiilisen lämmityksen vesi-ilmalämpöpumppuun, 19 % on ollut vaihtamassa maalämpöön ja 8 % kaukolämpöön. Pieni osuus hakijoista on päätnyt muihin ratkaisuihin, kuten sähkölämmitykseen, jota on täydennetty usein ilmalämpöpumpulla.

Vastaavanlaista avustusta voi hakea myös maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustus on myönnetty yli 1 100 kaasulämmityksen vaihtajalle.

Tulisijan käyttö on hyvä keino pienentää energialaskua ja antaa turvaa sähkökatkojen ja päälämmitysjärjestelmän toimintahäiriöiden varalta.

Teksti: Elina Salmi

Täydentävä lämmitysjärjestelmä vähentää ostoenergian määrää

Kalliin energian aikana moni omakotiasuja tuskailee ostoenergian hinnan kanssa. Kustannuksiin voi vaikuttaa käyttämällä erilaisia täydentäviä lämmitysjärjestelmiä.

Täydentäviä lämmitysjärjestelmiä ovat muun muassa tulisijat, ilmalämpöpumput ja aurinkolämpö. Koko talon lämmitykseen ei mikään niistä sovelu yksinään, mutta oikein käytettynä niillä voi pienentää reippaastikin ostoenergian tarvetta.

Suomalaiset kodit, koulut ja konttorit ovat lämmenneet puulla vuosisatojen ajan ja nykyäänkin lähes jokaiseen uuteen taloon asennetaan jonkinlainen tulisija. Useimmiten se on varaava takka. Oikein mitoitettuna, varaavalla tulisijalla voi parhaimmillaan tuottaa jopa kolmanneksen koko ta-

lon lämmitystarpeesta. Lisäksi sellainen on hyvä olla olemassa jo huoltovarmuuden takia, jotta sähkökatkojen tai pääjärjestelmän toimintahäiriöiden aikana talon pystyy pitämään lämpimänä takan tai vastaavan avulla.

Parhaan tuloksen saa aikaan massiivisilla, varaavilla tulisijoilla. Sellaisen rakenteisiin varautuva lämpö siirtyy huonetiloihin pienellä teholla pitkän ajan kuluessa eikä huonelämpötila nouse liian korkeaksi. Erityisen järkevää puun polttaminen on sähkölämmitteisessä talossa ja kovien pakkasten

aikaan. Jos polttopuun saa vielä ilmaiseksi esimerkiksi omasta metsästä pienenee ostettavan lämmitysenergian tarve entisestään.

Pellettitakka on kevyt ja vaivaton

Myös pellettitakka sopii hyvin sähkölämmityksen tueksi. Se tarvitsee hormin lisäksi sähköliittymän, koska siinä on puhaltimet palamisilmalle ja lämmitetylle ilmalle. Lisäksi pellettejä syöttävä automatiikka käyttää sähköä. Käytössä pellettitakka on

Freepik

varsin huoleton, sillä siinä on automaattisyytys ja säiliöön mahtuu usean päivän pellettitarve.

Hyvä puoli pellettitakassa on myös se, että lämmitystehoa voi säätää. Takan tuottama lämpö siirtyy huonetilaan puhaltimilla ja joihinkin takkoihin voidaan liittää termostaatti, joka ohjaa lämmitystä huoneilman lämpötilan mukaan.

Pellettitakka on kevyt eikä vaadi järeää perustusta kuten tavallinen takka. Markkinoilla on myös malleja, jotka siirtävät lämmön vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään tai malleja, joissa lämpö voidaan siirtää useampaan huonetilaan ilmanavia pitkin.

Ilmalämpöpumppu voi pienentää energialaskun jopa puoleen

Ilmalämpöpumppu on erittäin hyvä vaihtoehto sähkölämmitteisen talon tukilämmitysjärjestelmäksi, sillä parhaimmillaan se vähentää ostosähkön tarvetta tyypillisesti 30–60 prosenttia. Yhdistetynä puilla lämmittämiseen säästö on vieläkin suurempi. Ilmalämpöpumppua voi käyttää kuumaan vuodenaikaan sisäilman viilentämiseen.

Ilmalämpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoilmasta ja luovuttaa sen suoraan huoneilmaan. Järjestelmä koostuu ulkoyksiköstä, joka ottaa lämpöä ulkoyksikön läpi kierrätettävästä ulkoilmasta. Lämpö siirtyy sisäyksikköön kylmäaineen välityksellä.

Markkinoilla on ilmalämpöpumppuja, joissa yhteen ulkoyksikköön voidaan liittää useampia sisäyksiköitä. Jokainen huonetila tarvitsee käytännössä oman sisäyksikön, sillä ilmalämpöpumppu lämmittää tai haluttaessa jäähdyttää vain sitä tilaa, jo-

GEOLÄMPÖ OY

Putkiremontit • Tarvikemyynti • Lämpöpumput

Petri 0400 250 393
Paattilammintie 4, Noormarkku

www.geolampo.fi

ÖLJYPOLTINHUOLTOA

Poltinmyynti | Öljysäiliönvaihdot | Öljysäiliön purut

Säännöllinen poltinhuolto vähentää häiriöitä.
Suositus huollolle 2v välein.

PUTKITYÖT

Kaikki putkityöt uudis- että saneerauskohteisiin

Jokimäki-Service Oy
www.jokimaki-service.fi | 044- 5108414

MUISTATHAN NUOHOUKSEN?

0400 595 189
Nuohoojamestari
Mikko Kalajoki

SATAKUNNAN NUOHOUSPALVELU

JJR-Nostot

Jani 050 4003 437
www.jjrnostot.fi

Palvelut:

- Teiden, pihojen ja kiinteistö-alueiden harjaukset
- Energiapuun kaato
- Varastointipalvelut
- Kurottajien vuokraus
- Niittotyö kaivurilla

Julkisivupesut, konepesut, öljysäiliöiden pesut, kuivaimutyöt ja graffitien poistot, kaivojen puhdistus...

Länsi-Suomen Pesu- ja Imutyö Oy **Rauman Tankkihuolto**

(02) 435 4700, 044 700 2972 (02) 8232 711, 044 7002971, 044 700 2970

myynti@pesujaimu.com
timo.roos@raumantankkihuolto.com
jorma.rantala@raumantankkihuolto.com
helenarantala@raumantankkihuolto.com

www.pesujaimu.com

Omakoti

omakotilehdet.fi

Asennuspalvelut ammattitaidolla

- Savuhormien korjaustyöt
- Piipun sadesuojat
- Nuohoukset

Heinox-Hormit Oy

Puh: 0400 517 271 | Puh: 0400 883 514
heinox@heinox-hormit.fi
Mäkipuistontie 17, 28430 Pori

KAIKKI KODIN SÄHKÖTYÖT

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN HUOLLOT

ÄLYKKÄÄT SÄHKÖKÄYTÖT JA KOTIAUTOMAATIO

UUDET PANASONIC & MIDEA ILMALÄMPÖPUMPUT

EDULLISET HINNAT, NOPEA TOIMITUS!

PORIN ÄLYSÄHKÖ
040 543 4308 • www.älysähkö.net

TERVETULOA MYYMÄLÄÄMME KAUPPAKESKUS ICCOON TUTUSTUMAAN LÄMPÖPUMPPUIHIN!

Lämmitysjärjestelmät, aurinkosähköjärjestelmät, lämmitysjärjestelmien etävalvonta, ilmanvaihtoratkaisut ja sähköauton latauslaitteet

Tutustu lisää www.teljanet.fi

Itäkeskuksenkaari 8, Pori
044 059 0867, 045 224 3577
energiatekniikka@teljanet.fi

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankintahinta ja helppo käytettävyys.

hon se on asennettu.

Ilmalämpöpumpun tuottaman lämmön määrä riippuu ulkoilman lämpötilasta, ja parhaimmillaan se on nollakelillä tai pikkupakkasilla. Pakkasen kiristytessä laitteen hyötysuhde laskee ja se tuottaa vähemmän lämpöä. Toki viime vuosina ilmalämpöpumppujen suorituskyky on parantunut ja laadukkailla laitteilla voidaan saada merkittävästi lämpöä vielä silloinkin, kun pakkas huitelee -25 asteessa.

Ilmalämpöpumpun etuja ovat edullinen hankintahinta ja helppo käytettävyys. Tehokkaimmin ilmalämpöpumpulla syntyy säästöä, kun säättää sähköpatterien termostaatit 4–5 astetta ilmalämpöpumpun säätöä alemmaksi. Silloin hyötysuhteeltaan tehokas pumppu kantaa päävastuun lämmityksestä ja patterit ottavat vastuun vasta sitten, kun ulkoilma muuttuu liian kipakaksi.

Auringosta sähköä ja lämpöä

Viime vuosina on omakotitaloissakin löydetty aurinkoenergian hyödyt – ja hyvä niin, sillä auringosta saadaan meidän leveysasteillamme yllättävän paljon energiaa. Aurinkoenergian hyödyntäminen on mahdollista helmiä alusta marraskuuhun saakka. Auringosta voi kerätä lämpöä lämpöä aurinkokerääjillä ja sähköä aurinkopaneelilla. Aurinkoenergian plussapuolia ovat vähäiset käyttökustannukset, päästöttömyys ja uusiutuvuus.

Aurinkosähköjärjestelmällä saadaan sähkö myös sinne, missä sähköverkkoon liittyminen ei muuten ole mahdollista. Sellaisia kohteita ovat esimerkiksi kesämökit, tunturialueet, veneet ja saaristokohteet. Viime vuosina aurinkosähkön käyttö on yleistynyt myös pientaloissa. Oikein mitoitettuna aurinkosähköjärjestelmän avulla voidaan huolehtia muun sähkönkäytön lisäksi myös ainakin osasta sähkölämmitystä, mutta ainoaksi lämmitysmuodoksi se ei riitä.

Aurinkopaneelit siis muuttavat auringon energian sähköksi, kun taas aurinkokeräimet muuttavat sen lämmöksi.

Aurinkokeräimet ottavat talteen auringon lämpöä ja siirtävät sen joko käyttöveden tai koko talon lämmitykseen. Yleisimmin aurinkolämpöä käytetään lämpimän käyttöveden valmistukseen, mutta suuremman hyödyn saa liittämällä aurinkokeräijät myös vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään.

Aurinkolämpöjärjestelmä koostuu aurinkokeräimistä, varaajasta, pumppu- ja ohjausyksiköstä sekä putkistosta. Aurinkokeräimet ottavat auringon säteilyenergiaa putkistossa kiertävään jäätymättömään liuokseen, joka siirtää edelleen auringon lämmittämän nesteen varaajaan.

Jos omakotitalossa on tarkoitus lämmittää käyttövesi aurinkokeräinten avulla, riittää laskennalliseksi keräinalaksi henkilömäärästä riippuen 4–8 neliötä. Jos on tarkoitus hyödyntää aurinkolämpöä myös tilojen lämmitykseen, on sopiva määrä 8–12 keräinneliötä.

Aurinkolämmöllä voidaan tuottaa noin puolet lämpimän käyttöveden valmistamiseen tarvittavasta energiasta. Jos aurinkokeräijät on kytketty lämmitysjärjestelmään, voidaan aurinkolämmöllä tuottaa jopa 25–35 prosenttia lämmitystarpeesta. Matala- ja passiivienertaloissa osuus on suurempi johtuen pienemmästä lämmitystarpeesta.

Aurinkolämmön merkitys ja kiinnostus sitä kohtaan kasvaa koko ajan. Keskeisenä haasteena Suomessa on talven lämmityskausi, jolloin aurinkolämmön määrä on minimaalinen.

Lähde: motiva.fi, vattenfall.fi

»

Täydentäviä
lämmitysjärjestelmiä
käyttämällä voi pienentää
energian ostoon kuluva
summaa roimasti.

Uudista kotisi lämpö helposti!

Maksuttomalla kotikäynnillä kartoitamme
vanhan takkasi tilanteen, ja puramme sen
uuden tieltä jopa ilmaiseksi*. Laita takka-
remonttisi käyntiin – tilaa kotikäynti jo tänään!

Tarjoamme
takan vaihtoon
joustavan
rahoituksen –
kysy lisää!

[®]**Tulikivi**

tulikivi.com

Tulikivi-studio Satakunnan ja Pirkanmaan alueella
Tietohallinnonkatu 13, Tampere p. 041 3159 239, suvi.murto@tulikivi.fi

Ilmainen purkuetu yli 5000€:n normaalihintaisiin uusiin takkatilauksiin ja max. 2-kuution kokoiisiin vanhoihin takkoihin.

Laskuri opastaa lämmitystapojen vertailussa

Valtion kestävä kehityksen yhtiö Motiva Oy:n sivuilta löytyy pientalojen lämmitystapojen vertailulaskuri, joka auttaa eri lämmitystapojen ja niiden kustannusten vertailussa. Laskuri löytyy osoitteesta <https://lammitysvertailu.eneuvonta.fi/>.

Laskurin tarkoituksena on tarjota puolueetonta ja vertailukelpoista tietoa eri lämmitystavoista sekä niiden kustannuksista. Tavoitteena on myös antaa kokonaisvaltaista tietoa lämmitystavoista yksittäisten laitteiden tai järjestelmän osien sijaan.

Kustannustietojen ohella laskuri tarjoaa kuvauksia eri lämmitystapojen ominaisuuksista. Laskurin ensisijainen kohderyhmä ovat uusien pientalojen rakentajat ja vanhojen talojen remontoijat. Annetut ohjeavot on suunnattu pientaloille ja esitetyt tiedot on tehty vastaamaan uusien pientalojen lämmitystapojen keskimääräisiä kustannuksia ja toiminta-arvoja. Laskuria voidaan kuitenkin periaatteessa käyttää myös muunkin kokoisille ja

tyyppisille rakennuksille.

Laskurissa on huomioitu pientalojen yleisimpiä pää- ja tukilämmitystapoja. Laskurin käyttö aloitetaan valitsemalla päälämmitystapa, jonka lisäksi voidaan valita mahdollisia täydentäviä tukilämmityksiä. Laskuri ottaa mukaan tarkasteluun sekä päälämmitystavan yksinään että valittujen tukilämmitysten kanssa, jolloin voidaan paremmin vertailla kuinka suuri lisähyöty tukilämmityksistä saadaan.

Lämmitystapojen investoinnit tehdään jopa kymmeniksi vuosiksi eteenpäin. Tämän vuoksi laskurissa on pyritty mahdollistamaan myös tulevaisuuden energianhintojen kehityksen huomioon ottaminen. Tämä tehdään laskemalla tulevien vuosien energiakustannuksia arvioitujen energianhintojen nousuvauhdin mukaan (prosenttia vuodessa). Energianhintojen nousuvauhdin oletusarvoina laskurissa käytetään tilastoihin perustuvia arvoja eri energiamuotojen hintojen kehityksestä viimeisen 10 vuoden ajalta.

Laskurin tekijät ja taustaa

Laskurin tekemisestä ovat vastanneet Keski-Suomen Energiatoimisto (www.kesto.fi) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (www.jamk.fi) ja se on tehty Motiva Oy:n tilauksesta ja ohjauksessa kuluttajien energianeuvonnan käyttöön. Laskurin internet-toteutuksesta vastaa Atlantis Consulting Oy.

Lämmityslaskurin kehitystyön pohjana on toiminut JAMK:n, Jyväskylä Innovation Oy:n ja VTT:n toimesta tehty Heating Tool -laskuri, joka laadittiin osana EU:n IEE-ohjelman BioHousing-hanketta. ■

TUHANSIEN AURINKOPANEELIEN JA AKKUASENNUSTEN KOKEMUKSELLA

Aurinkopaneelit Energiavaraajat eli akut Sähköauton latausasemat

Hyödynnä sähkön halvat tunnit:

- Lataa halpaa pörssisähköä ja käytä, kun sähkö on kallista
- Älykäs akku oppii kodin sähkönkäytön
- Lataa talteen aurinkopaneelien ylijäämän
- Saatavilla useissa eri väreissä
- Suomessa valmistettu kotiakku, avainlipputuote

Lue lisää: seron.fi ja varaa omasi!

SERON
050 405 8560
asiakaspalvelu@seron.fi

Puh. (02) 631 3900 Kielokatu 108, Pori

Asiakaspalaute:

”Kiitokset rivakasta ja ammattitaitoisesta avusta.”

www.vk-lampo.fi

- WC-ISTUIMIEN JA HANOJEN ASENNUKSET, KORJAUKSET, VARAOSAT JA MYYNTI
- LV-VARAAJAT
- ILMALÄMPÖPUMPUT
- ILMA-VESILÄMPÖPUMPUT
- LV-ASENNUKSET JA URAKOINTI
- KAUKOLÄMPÖ ALAJAKOKESKUKSET
- PATTERIVENTTIILIT JA -TERMOSTAATIT

Porin VK-Lämpö Oy

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

LVK-MYYNTI • ASENNUS • HUOLTO
Tukesin hyväksymä toiminnanharjoittaja

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

**Täyden palvelun takka-
talosta lämpöä kotiin
ja mökille**

**Takka ja hormi asennet-
tuna. Hoidamme kaiken
puolestasi**

**Vanhan takan purku
ja vaihto uuteen**

**Takkasydämellä
lämpöä avotakasta!**

**Meiltä myös liesirat-
kaisut, leivinuunit ja
haudutusuunit**

ma-pe 11-17
la 10-14

NORDICA

**Satakunnan suurin myynti-
näyttely ja laajin valikoima**

Tikkulantie 2 Pori

myynti@porintakka.fi www.porintakka.fi Mika Leinonen 044-511 0177

LINNATULI

Contura

PorinTakka

TAKKAHUONE
PUHTAASTI LÄMMIN

Vanhan puusepöntalon lempeä tunnelma houkutteli aikanaan arkkitehti Salla Paakkunaisen puolisoineen muuttamaan kaupungista keskelle pälkäneläistä perinnemaisemaa.

Teksti ja kuvat: Ulla Sirén

Puusepöntalon keittiö elää juurillaan

Keittiö on kodin sydän, on tapana sanoa. Sinne keskittyvät perheen ruokahuolto, puhtaanapito, elintarvikkeiden säilytys ja usein myös jätteiden lajittelu. Kaiken ei silti tarvitse näyttää samalta kuin sisustuslehdissä ja asuntomessuilla. Kodin sydän on parhaimmillaan, kun se saa sykkiä omaan tahtiinsa.

Kun tamperelainen arkkitehti **Salla Paakkunainen** ja hänen miehensä ensimmäisen kerran tulivat katsomaan nykyistä kotiaan Pälkäneen kirkonkylässä, he tiesivät jo samalla käynnillä jäävänsä siihen asumaan.

Kyläläisten keskuudessa Veikkalan talona tunnettu pieni punainen hirsirunkoinen rakennus sijaitsee idyllisellä paikalla keskellä ikivanhaa, jo keskiajalla olemassa ollutta ryhmäkylää. Tontti on lohkaistu viereisestä tilasta, eikä kiinteistöön ole koskaan kuulunut omaa viljelysmaata. Asettuna oli aikanaan puuseppiä, paikallisesti tunnettuja ja arvostettuja käsityöläisiä.

Myyjä määritteli talon ”puolialkeelliseksi vapaa-ajan taloksi”, mikä kuvasi osuvasti melko kolhiintunutta, vuosikymmenten taakse unohtunutta asun-

toa. Keittiö riitti juuri palvelemaan satunnaisesti poikkeavaa kesäasukasta, mutta vakituisten asunnon tarpeet täyttääkseen se vaati perusteellisen remontin.

Talo oli silti kaikessa kuhmuisuudessaan niin viehättävä ja oman kodin tuntuinen, että Paakkunaiset eivät voineet luopua siitä. Kaupat tehtiin ja punainen tupa sai uuden elämän – ja maakellarin. Hieman hobittikoloa muistuttava kellari on arkkitehtipariskunnan oma luomus, mutta sen tarina on kerrottava erikseen.

Yhdessä olemisen paikka

Salla Paakkunainen toteaa, että keittiöt ovat 2000-luvun arkkitehtuurissa palanneet vanhoille

juurilleen. Entisaikaan keittiö tai tupa oli perheen arkihuone, jossa valmistettiin ruokaa ja leivottiin, mutta lisäksi siellä tehtiin kaikkea muutakin elämään kuuluvaa: aherrettiin puhdetöissä, tarinoitiin tai vaikka harjoiteltiin tavaamista. Nykyisin uusissa asunnoissa suositaan jälleen ratkaisua, jossa keittiökalusteet sijoitetaan oleskelutilojen yhteyteen, eikä ruoanlaittajaa jätetä ovien taakse erilleen muun väen touhuista.

Välillä elettiin monta vuosikymmentä erilliskeittiöiden ja keittokomerojen aikaa, mutta puuseppä Veikkalan taloon se muoti ei koskaan ehtinyt. Paakkunaisen kodin koko toinen pääty on aikanaan ollut yhtenäinen avara tupa leivinuuneineen ja kolmeen suuntaan antavine ikkunoineen. Arkkitehtipari halusi säilyttää tilan sellaisenaan, vaik-

ka yksi elintasouudistus onkin lohkaissut tuvasta kulman.

– 1970-luvulla eteisen yhteyteen on rakennettu wc-tila, jolloin keittiöstä on tullut L-kirjaimen muotoinen, siivellinen. Pohjaratkaisu on hyvä näinkin, koska yhtenäinen kolmi-ikkunainen tupaosuus on yhä olemassa, ja keittiökalusteille jää oma siipensä, Salla Paakkunainen sanoo.

Paakkunaisten keittiössä on pirttikalusto, niin kuin siellä luultavasti on ollut alusta asti. Toisessa päässä on sohvaryhmä ja televisio. Kodin arkielämä keskittyy tupaan, niin kuin aina ennenkin.

Remontti voi paljastaa yllätyksiä

Vanhan keittiön remontoinnissa on paljon pakollista huomioitavaa. Vesijohdot, putket ja sähkötyöt ovat vaatineet erilaisia läpivientejä, joita on tehty oman aikakautensa tavalla. Nykyään sähkö- ja lvi-töihin tarvitaan yleensä vähintään toimenpidelupa, ja lisäksi sekä laitteiden että asentajien täytyy täyttää tietyt lain vaatimukset. Kun järjestelmiä uusitaan, voi paljastua yllättäviä ratkaisuja, jotka eivät vastaa nykyaikaa, ja kustannukset saattavat nousta odottamattoman korkeiksi.

– Keittiön perusteellinen uudistaminen on kallis ja vaativa työ. Se voi tulla jopa kalliimmaksi, kuin koko talon arvo on, joten kannattaa pysähtyä ensin tarkoin miettimään, mihin ryhtyy, Salla Paakkunainen muistuttaa.

Hän kehottaa keittiöremonttia suunnittelevia hivistamaan tahtia alussa, vaikka mieli palaisi uudistusten pariin. Lopputulos luultavasti paranee, jos maltaa jonkin aikaa tuumailla.

– Itse aloittaisin kodin pohjapiirustuksesta, isois- ta mitoista. On tärkeää mitata keittiö huolellisesti, sillä vanha mitoitus ei aina riitä kaikkeen toivot- tuun. Keittiöt eivät ennen olleet läheskään yhtä laajasti varusteltuja kuin nykyään, hän selittää.

Omilla vai talon ehdoilla

Tärkein kysymys on tietysti, mistä haaveillaan. Omat tarpeet ja toiveet ovat koko remontin läh- tökohta. Mutta joskus täytyy valita myös ne asiat, joista tingitään.

– Usein toivotaan esimerkiksi pitkää työtasoa ik- kunan alle, mutta sellainen voi olla vaikea toteut- taan tilaan, johon ei ole alun perin suunniteltu työ- tasoa lainkaan, Paakkunainen kertoo.

Hänen omassa keittiössään työtasoa muodostaa saarekkeen, joka samalla rajaa keittiön ruoanlait- topuolen oleskelutilasta. Kuten vanhoissa talois- sa usein, Paakkunaisten talossa ikkunat ovat niin matalalla, että oikean korkuinen taso osuisi ikku- nan eteen.

– Ikkunaa on kyllä mahdollista pienentää, jos se sopii talon julkisivuun – olen suunnitellut työssä- ni sellaisiakin ratkaisuja. Itse en halunnut ryhtyä muuttamaan talomme alkuperäisiä kuusiruutuisia ikkunoita enkä vähentämään luonnonvaloa, josta saamme nauttia, Salla Paakkunainen kertoo.

Sisustus aikakauden mukaan

Sisustustyylin, värien ja pintamateriaalien valinta on oman keittiön suunnittelun hauskin osa, kos- ka ei tarvitse miettiä lakeja eikä lupia. Erityisesti

vanhassa talossa luovuus ja omaleimaisuus saavat puhjeta kukkaan. Paakkunaisten keittiössä suun- nittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja his- toria. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

– Tämä on yli satavuotias käsityöläiskoti, joten halusimme valita sitä mukailevan värimaailman ja materiaalit, Salla Paakkunainen kertoo.

Keittiön kaapisto on hänen miehensä suunnit- telema ja omin käsin rakentama. Kaappien ovet ovat puunväriset, ja niissä on veistetty koristeku- vio. Kaapiston yläosa on tarkoituksellisesti suunni- teltu viistoksi jotta viereisestä ikkunasta tuleva valo yltäisi mahdollisimman pitkälle.

Kodinkoneet on sijoitettu kaapistoon siten, että vieras ei sisään astuessaan näe, että keittiössä olisi esimerkiksi jääkaappia ollenkaan. Laitteiden val- koiset kyljet eivät näyttäneet sopivan kokonaisuus- teen, eikä valkoinen väri muutenkaan, joten ne piilotettiin. Jätteiden lajitteluun on myös varattu nykyajan vaatimukset täyttävä iso ja helppokäyt- töinen tila, mutta sekin peittyy yhdenmukaisen oven taakse.

Kalusteita myös kierrätyksestä

Tiski- ja työtasojen materiaaliksi valikoitui teräs.

– Teräs kestää kovaa työntekoa, ja se helppo pitää puhtaana. Sitä on käytetty suomalaisissa kodeis- sa jo kauan, joten se sopi meidän tyyliimme, Salla Paakkunainen perustelee.

Hän pohtii, että nykyisin tasoissa suosittu kivi olisi ollut työläiskeittiöön liian suurellinen, lami- naatti aikakauteen täysin sopimaton ja puu hel-

Uutuudet 2025:
Ainutlaatuisia hetkiä keittiössä

Innovaatiot, kokonaisvaltainen muotoilu ja täydellinen tuotekehitys ovat vuoden 2025 uutuuksiemme keskiössä. Viemme keittiö- suunnittelun seuraavalle tasolle: inspiroidu entistä laajemmasta valikoimastamme ja suunnittele keittiö, joka on yhtä ainutlaatuinen kuin sinäkin. Tervetuloa tutustumaan Noblessa-keittiöihin!

noblessa
Laatukeittiöt Saksasta

Noblessa Pori
Itäkeskuksenkaari 3, 28130 Pori
044 049 0267
ma–ti 12–17
ke–pe 10–17
la 10–14

Kodikas
KEITTIO

www.kodikaskeittio.com

Teljäntori
Antinkatu 16, 28100 Pori

Ma 12-18 | Ti-ke 12-17
To-pe Sopimuksen mukaa

0400 507 027
keittio@kodikaskeittio.com

**LAADUKASTA
RAKENNUSTYÖTÄ**

Kylpyhuone- ja saunaremontit
(VTT-märkätila sertifikaatti)
Keittiö- ja huoneistoremontit
Uudisrakennukset ja muuraukset

RAKENNUS JA REMONTINTI KÄLVIÄINEN OY
040 703 4296 remonttipalvelukalviainen.fi

KODIN RAKENTAMIS- JA SANEERAUSTYÖT
YLI 30 VUODEN KOKEMUKSELLA
AINA YKSILÖLLISTÄ JA
KORKEALAATUISTA PALVELUA
Kotitalkkari – apua arjen askareisiin.
Remonttipalvelut
Duster -tuuletustelineet

Rakennus ja Talkkari
J. RANTAMÄKI OY

Laituritie 14 B, 28240 Pori
0400 645 314
jarmo.rantamaki@hotmail.com
www.jarmorantamaki.fi

www.jv-style.fi

LÄNSIRANNIKON REMONTINTI & KATTOMAALAUKSET OY

www.lansirannikonremontointi.fi

MAINOSTAJA, varaa
näkyvyytesi Omakotilehtiin
verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

MEDIANI
WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

Teräs ja puu ovat Paakkunaisten talon rakentamisajan materiaaleja ja sopivat käsityöläiskodin henkeen, joten niistä tehtiin keittiökalusteiden pinnat. Kaapisto on yläosastaan suunniteltu viistoksi, jotta ikkunasta tuleva luonnonvalo saadaan hyödynnettyä parhaalla tavalla.

Paakkunaisten keittiössä suunnittelun lähtökohtana ovat olleet talon ikä ja historia. Elämän rosoisuus ja kerroksellisuus saavat näkyä.

postin kuluva. Teräksisen tason alle mahtuu kookas sähköuuni sekä liikuteltava laatikosto, jonka puupintaa voi käyttää toisena, matalampana työtasona. Liikuteltavat osat lisäävät muuntelun mahdollisuutta, kun tilaa on niukasti.

Mikäli ei tavoittele sisustuslehden sileänvalkoista keittiöunelmaa, voi kalusteita hankkia kierrätyksestä, samoin lattialautoja, seinäpaneeleja, jopa ovenkahvoja ja uuninluukkuja. Vanhat osat ovat yleensä kestävä materiaalia, ja ne luovat aitoa ajan henkeä. Paakkunaisten esimerkiksi keittiön pirttikalustossa on vanhat jalakaosat, joihin on teetetty uudet kannet.

Kodinkoneilla on kaapistossa omat lokerot, jotta niiden valkoisuus ei riko keittiön värimaailmaa.

Ekologisuus on turvallisuutta

Tekemällä kestäviä ja ajattomia valintoja voi siirtää seuraavaa keittiöremonttia eteenpäin ja vahvistaa kodin kriisinkestävyyttä.

Vanhojen tulisijojen korjaaminen tai korvaaminen uusilla kannattaa, jos niille on olemassa ehjät perustukset ja hormit. Varalämmönlähteenä ne turvaavat kotia, jos muun energian kulku jostakin syystä pysähtyy, mutta niistä on hyötyä tavallisessa arjessakin. Paakkunaiset eivät esimerkiksi luopuisi mistään hinnasta vanhasta puuhellastaan.

– Meille siitä tuli heti keittiön rakkain kaluste. Se on vähän kolhuinen, mutta monipuolinen ja tehokas, Salla Paakkunainen kertoo.

Sähköliedeksi heille onkin riittänyt kaksilevyinen keittotaso, joka sopii teräksisen työtason päälle.

Vaikka elintarvikkeiden kylmäsäilytys perustuu nykyään sähköön, maakellari on yhä oiva lisätila, jossa esimerkiksi perunoita ja juureksia voi säilyttää ison määrän kerralla. Kellari myös pelastaa paljon, jos kylmälaite rikkoutuu tai sähkö katkeaa.

Arkkitiehti on itse suunnitellut kellarinsa, joka käytännöllisyyden lisäksi hurmaa sadunomaisuudellaan. Varta vasten kasatun nurmipeitteisen maa-aineskukulan halkaisee käytävä, jossa on vastakkain kaksi kaarevaa ovea. Toisesta paljastuu kesäkeittiö, jonka taustaa koristaa mosaiikkitaideos, toisesta pääsee maakellarin portaisiin. Ulkonäkönsä puolesta rakennelma voisi sijaita Tolkienin Keski-Maassa hobittien asumuksilla, mutta sisältä se on käytännöllinen keittiön täydentäjä, jota nykymaailman kriisit eivät horjuta. ■

ALANSA PARHAAT

Remonttipalvelut

**Remontointipalvelu
Poriskunta Oy**

Hyvin suunniteltu on toteutusta vaille valmis

Pintaremontit • Keittiöremontit
Sisustussuunnittelu • Rakennuspeltityöt

044 493 1900 poriskunta@gmail.com
www.poriskunta.fi

Terassilasitukset

Porin Parveke- ja Terassilasitus Oy

JOKKE-PARVEKELASIT
LUKKAN TERASSILASIT
PARVEKELASIVERHOT

Myös huollot kaikkiin malleihin
25 vuoden kokemuksella.

porinparveke.fi • 0400 324 857
j.halme@dnainternet.net

Verhoilupalvelut

Verhoomo Nupi ja Nappi

Loihdimme vanhasta uutta

Minna Nordlund-Koivula
040 583 8644

Herralahdenraitti 1, 28360 PORI
verhoomo.nupijanappi@gmail.com
www.verhoomonupijanappi.fi

Omakoti

**Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!**

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kirjallinen sopiminen ja osaava valvonta – niistä on onnistunut remontti tehty

Rakennusmestari korostaa remontin suunnittelun, ammattimaisen valvonnan ja kirjallisen sopimisen merkitystä remontin onnistumisessa. Tärkeää on myös selvittää urakoitsijan taustat ja osaaminen perusteellisesti.

MIKA LEHTONEN
040 5120 134
mikahjlehtonen@gmail.com

LE-WORKS OY
• Uudisrakentaminen • Saneeraus- ja vahingonkorjauspalvelu

- Remontille tarvetta? Tarjoamme ammattitaidolla:**
- kylpyhuoneet ja saunat • keittiöt ja muut kalusteet
 - lattiatyöt mm. parketit, laminaatit, yms.
 - pinnoitustyöt mm. tapetointi, maalaus
 - rakennekuivaukset ja kosteusmittaukset

Neuvontainsinööri ja rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus PRKK ry:stä näkee työssään remonteja laidasta laitaan, niin onnistuneita kuin vähemmänkin onnistuneita. Hän kertoo törmänneensä tämänkin vuoden aikana harmillisiin tilanteisiin, jossa remontin tilaaja ja urakoitsija ovat ajautuneet törmäyskurssille.

Eräs tapauksista sattui hänen tuttavalleen, joka teetti kotinsa kylpyhuoneremontin. Koska valvontaa ei ollut mukana riittävästi, pieleen meni melkein kaikki mahdollinen.

– Ensinnäkään minkäänlaista sopimusta paperille ei koskaan tehty. Siitä oli ehkä sähköpostissa jotain sovittu, ja hinta oli varmaan sovittu.

Remontin hinta oli hänen arvionsa mukaan vedetty reippaasti yläkanttiin. Urakoitsija sai tehdä töitä ilman valvontaa ja pyysi remontin edetessä asiakkaalta maksusuorituksia, jotka tämä maksoi mukisematta. Ennen pitkää asiakas alkoi kuitenkin niin sanotusti haistaa palaneen käryä, tuli katu-
mapäälle ja kysyi Jokelan mielipidettä.

– Kun pääsin paikan päälle, ymmärsin että tähän on tehty ihan vastoin kaikkia ohjeistuksia. Oli virheitä paljonkin, Jokela kertoo. Eikä ongelmana ollut pelkästään työn jälki:

– Rahat oli maksettu, mutta kuitteja ja laskuja ei saatu koskaan. Eli näin ollen asiakas ei ole saanut kotitalousvähennystä, kun ei ole mitään laskuja mitä osoittaa. Tässä tapauksessa kaik-

ki rahat ovat menneet harmaaseen ta-
louteen.

**Huomiota urakoitsijan
referensseihin**

Toisena esimerkkinä Jokela mainit-
see vanhan rintamamiestalon, johon
oltiin teettämässä julkisivuremonttia.
Tarkoituksena oli uusia talon ulkover-
hous ja muun muassa lisätä lämmön-
eristystä.

– Kaikki lähtökohdat oli oikein,
suunnitelmat tehty viimeisen päälle
ja oli jopa vastaava mestari siinä, eli
ammattilainen mukana.

Remontista oli myös tehty asian-
mukainen sopimus kirjallisesti hintaa
myöten. Harhaan mentiin kuitenkin
siinä vaiheessa, kun työhön ryhdyttiin
etsimään urakoitsijaa. Jokela toteaa,
ettei valitun urakoitsijan referenssejä
selvitetty riittävästi.

– Aina kun kysyt urakoitsijaa, pitää
selvittää urakoitsijan taustat ja refe-
renssit ja mahdollisuuksien mukaan
saada niitä aikaisempia remonttikoh-
teita ja niiden asiakkaiden puhelin-
numeroita, joihin voi soittaa, että voi
kysyä miten tämä hoiti teidän urakan.

Valitulla urakoitsijalla ei kuitenkaan
ollut riittävästi ammattitaitoa eikä ko-
kemusta suomalaisesta rakentamista-
vasta, mikä näkyi työn laadussa.

– Kävin siellä tekemässä katselmuk-
sen. Se oli niin huonoa työtä, että mel-
kein kaikki olisi pitänyt purkaa pois ja
tehdä uudestaan.

**Muista poikkeava tarjous
syynättävä tarkkaan**

Jokela kommentoi remontin valvon-
nan epäonnistuneen. Tilaaajaan ei
osannut puuttua tilanteeseen, vaika-
näkä urakoitsijan tekävän huolima-
tonta työtä.

– Siinä vaiheessa, kun ammattimai-
nen valvoja näkee, että jotain menee
väärin, homma pysäytetään siihen ja
väärin tehty työ pitää välittömästi kor-
jata.

Kyseisessä tapauksessa jo poikke-
uksellisen edullisen tarjouksen olisi
pitänyt Jokelan mukaan herättää hu-
miota. Erottuipa joku tarjous muista
sitten erityisen halpana tai erityisen
kalliina, hän kehottaa suhtautumaan
siihen varoen.

– Ammattilainen kyllä ymmärtää,
paljonko tuommoisen remontin ko-
konaishinta on, missä se tulee liikku-
maan. Sen takia niitä tarjouksia pitäisi
saada joka kohteesta ainakin 3–5, jot-
ta pääset vertailemaan.

Urakoitsija ei kyennyt korjaamaan
virheitään. Epäonnistuneen remon-
tin jälkiä korjailemaan palkattiin uusi
timpuri, mutta Jokela toteaa, ettei teh-
tyä työtä voida enää kokonaan pur-
kaa. Koska tilaaja ei suostunut mak-
samaan huonolaatuisesta työstä, ura-
koitsija otti lakimiehen avukseen, jo-
ten tilaajan oli tehtävä samoin. Riitaa
pyritään nyt ratkomaan sovittelomal-
la.

**Selvitä myös remontin
tekijöiden osaaminen**

Urakoitsijayrityksen referenssien li-

säksi Jokela kehottaa selvittämään,
kuka työtä tulee varsinaisesti teke-
mään ja millaiset tämän työtaustat
ovat. Myös sopimukseen voidaan lait-
taa maininta, että työntekijöillä pitää
olla kokemusta ja alan koulutusta. Li-
säksi valvoja voi pitää ennen urakan
alkua tekijöiden kanssa aloituspala-
verin, jossa käydään läpi suunnitel-
mat työn toteutuksesta.

Tämän oppi kantapään kautta eräs-
kin 1940-luvulla rakennetun omako-
titalon omistaja, joka päätti maalaut-
taa talonsa alkuperäisen julkisivulau-
doituksen uusiksi. Tekemään valittiin
yritys, jonka internet-sivut olivat hy-
vin vakuuttavat. Myös sopimus tehtiin
kirjallisena kuten pitääkin.

– Se vanha maali oli hilseillyt koko
alaltaan. Sopimuksessa luki, että hil-
seilevä maali poistetaan ja kaikki pin-
nat pestään, tehdään homepesu ja
muuta ja maalataan, Jokela taustoit-
taa tapausta.

Suuren, kaksikerroksisen talon
maalausurakan kestoksi oli sopimuk-
seen kirjattu seitsemän päivää. Todel-
lisuudessa työntekijät olivat työmaal-
la vain 2,5 päivää, jonka aikana jul-
kisivu raaputettiin, pestiin ja maalat-
tiin. Kun talo oli jo maalattu, työn laa-
tuun tyytymätön tilaaja soitti Jokelalle
ja pyysi tätä antamaan mielipiteensä.

– Ne oli hutaistemalla sitten tehty.
Oli ihan karmean näköinen maalaus.
Onneksi sitä ei ollut vielä laskutettu,
hän päivittelee.

**Maksusuoritus vain
hyväksytystä työstä**

Työtä tehneet maalarit olivat Jo-
kelan arvion mukaan hyvin nuoria
ja ilmeisen kokemattomia. Vanhan
maalin poisto oli tehty niin huoli-
mattomasti, että sitä oli jäänyt irt-
tonaisena uuden maalikerroksen
alle.

– Todettiin, ettei maalausta voida
missään tapauksessa hyväksyä. So-
vittiin, että urakoitsijalla on mah-
dollisuus korjata maalaus, eli tuos-
sa tapauksessa aloittaa se aivan
alusta uudestaan.

Kyseisessä julkisivuremontissa
valvonnan olisi pitänyt Jokelan mu-
kaan jaksotella:

– Ennen kuin vedetään uutta
maalia, pitäisi hyväksyä ne rapa-
tut ja puhdistetut pohjat, että van-
ha maali on poistettu riittävästi,
ennen kuin annetaan lupa lähteä
maalamaan.

Yhtä lailla laskutuksen tulee ta-
pahtua vasta sitten, kun työ on val-
mis ja hyväksytty. Hän korostaa,
että yhtään maksuerää ei kannata
maksaa etukäteen.

– Maksuerien pitää aina perus-
tua suoritettuun työhön ja hyväk-
syttyyn työsuoritukseen.

Riitatapauksissa tilaajan turvana
on kuluttajansuojalaki, jota sovel-
letaan aina asiakkaan eduksi. Jos
tilaaja ja urakoitsija eivät pääse re-
montista yhteisymmärrykseen, ti-
lanteeseen on Jokelan mukaan
myös mahdollista ottaa avuksi puo-
lueeton tavarantarkastaja.

– He ovat pätevoityneitä ja hei-
dän lausuntonsa pätee oikeudessa.

Kuluttajaneuvonnassa setvitään myös remonttiriitoja

Kilpailu- ja kuluttajaviraston
kuluttajaneuvontaan valite-
taan remonttien osalta eniten
erilaisista virhetilanteista, ker-
too johtava asiantuntija **Mik-
ko Saastamoinen** Kilpailu- ja
kuluttajavirastosta. Joko työn
laatu ei ole vastannut sovittua
tai odotuksia, tai työtä ei ole yli-
päättään tehty ammattitaitoi-
sesti ja huolellisesti. Myös toi-
mitetuissa kalusteissa tai tar-
vikkeissa on usein puutteita.

– Monenlaisia viivästys- tai
keskeytystilanteita on myös
melko usein. Valituksia tulee li-
säksi muun muassa erilaisista
hinnoittelu- ja laskutusepäsel-
vyyksistä.

Jo vuosien ajan vajaa 10 %
kuluttajaneuvontaan vastaan-
otetuista yhteydenotoista on
koskenut remontointia ja ra-
kentamista. Siitä ei voida toki
päättellä alan varsinaista tilan-
netta tai sen kehitystä.

– Selvitysten mukaan vain
pieni osa ongelmia kokeneista
kuluttajista on yhteydessä vi-
ranomaisiin. Tästä voinee toi-
saalta päätellä sitäkin, että iso
osa ongelmista ratkeaa osa-
puolten kesken ilman viran-
omaisapua, mihin tietysti on
syytä pyrkiäkin.

**Perusteellinen
remonttisopimus on
paras lähtökohta**

Kirjallinen sopiminen on paras
tapa ehkäistä riitoja. Saasta-
moisen mukaan sopimukseen
on tärkeä kirjata ainakin työn
sisältö, työn hinta ja laskutus-
perusteet sekä maksuerien ai-
kataulu. Niiden ohella on hyvä
ilmetä muun muassa se, mitä
ja minkä laatuaisia materiaaleja
käytetään ja kenen vastuulla on
hankkia käytetyt materiaalit.

Hän neuvoa mainitsemaan
sopimuksessa erikseen myös
mahdolliset järjestelyt ja toi-
menpiteet, jotka tilaaja tekee,
kuten vanhan purkaminen, re-
montin aloitus- ja valmistumis-
aika ja seuraukset, jos työ vii-
västyy.

– Jos urakoitsija käyttää
mahdollisia aliurakoitsijoita,
heidätkin on hyvä kirjata sopi-
mukseen. Lisäksi isommissa
urakoissa kannattaa varmistaa,
että urakoitsijan sopimusmal-
lit ja -ehdot ovat kuluttaja-asia-
miehen hyväksymiä.

Saastamoinen muistuttaa,
että remontin kestäessä voi tul-
la myös yllätyksiä ja tarvetta
muutoksille ja lisätoille. Näistä-

kin kannattaa sopia mahdolli-
simman tarkasti kirjallisesti.

– Valitettavan usein tilanne
on se, että remontin muutos-
ja lisätoista ja niiden hinnasta
tai laskutusperusteista on so-
vittu vain suullisesti, joka tietys-
ti merkittävästi vaikeuttaa eri-
mielisyystilanteiden selvittä-
mistä ja ratkaisemista.

**Reklamaatio ja
kuluttajaneuvonta
apuna riitatilanteessa**

Jos remontista kuitenkin syn-
tyy erimielisyyttä tilaajan ja
urakoitsijan välille, ensimmäi-
nen askel on reklamoida ha-
vaituista puutteista suoraan
yritykselle ja pyrkiä neuvotte-
lemaan, miten tilanne ratkais-
taan.

– Jos reklamaatio ja neu-
vottelut eivät johda sovinto-
ratkaisuun, kuluttaja voi kään-
tyä KKV:n kuluttajaneuvonnan
puoleen, jossa asiaa voidaan
tarkemmin selvittää ja mahdol-
lisuuksien mukaan myös neu-
votella erimielisyyden ratkai-
susta yrityksen kanssa, Saas-
tamoinen neuvo.

Jos riitaa ei saada sovittua
kuluttajaneuvonnankaan väli-
tyksellä, kuluttajaneuvonta voi
ohjata tekemään ratkaisusuo-
situspyyntöön kuluttajariitalau-
takuntaan.

Saastamoinen muistuttaa
kuluttajansuojalain säännösten
koskevan vain kuluttajan ja elin-
keinoharjoittajan välisiä sopi-
muksia. Remontin tekijäksi on
siis selkeintä valita elinkeino-
harjoittaja.

– Jos kotitalous palkkaa re-
monttimiehen työsuhteeseen,
se toimii itse työnantajana.
Työsuhteeseen remonttimie-
hen palkannut kotitalous on
velvollinen huolehtimaan sa-
moista työnantajamaksuista
kuin muutkin työnantajat. Vir-
heellisestä työstä tai työn vii-
västymisestä ei voi vedota ku-
luttajansuojalakiin. Kuluttajavi-
ranomaiset eivät voi myöskään
ratkaista riitaa.

Pääurakoitsija vastaa myös
käyttämiensä aliurakoitsijoiden
työstä. Kuluttaja voi kuitenkin
halutessaan esittää vaatimuk-
sia suoraan aliurakoitsijalle, jos
tämän työsuorituksessa on ol-
lut virhe.

Lisätietoja: [www.kkv.fi/kulut-
taja-asiat/asuminen/remontit/
remontin-tarjouspyynto-ja-so-
pimus/](http://www.kkv.fi/kulut-taja-asiat/asuminen/remontit/remontin-tarjouspyynto-ja-sopimus/) ■

Kodin sähköjärjestelmän turvallisuuden voi varmistaa vain ammattilainen. Perusteellinen kuntotarkastus paljastaa alkavatkin ongelmat, jotka eivät näy päällepäin.

Teksti: Ulla Sirén

Tarkastus paljastaa sähköjärjestelmän heikkoudet

Viallinen sähkölaite, sirisevä pistorasia ja yhtenään palava sulake ovat merkkejä, joista kaikki osaamme tunnistaa vaaran ja kutsua ammattilaisen apuun. Harvemmin tullaan ajatelleeksi, että omakotitalon sähköasennukset ja laitteet vaativat seurantaa, kunnossapitoa ja tarvittaessa uusimista.

Omakotitalon sähköasioista puhutaan eniten hintojen osalta. Sähköturvallisuus puhuttaa, jos jokin laite on viallinen. Itse sähköjärjestelmät toimivat yleensä pitkään ja hyvin – omakotitalon sähköjärjestelmä saattaakin olla useita vuosikymmeniä vanha. Monessa muuten perusteellisesti remontoitussa talossa on jäljellä alkuperäinen sähköjärjestelmä. Sinänsä se ei ole laitonta. Järjestelmää saa käyttää niin kauan, kuin se on turvallinen. Ylitarkastaja **Esko Iivonen** Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta (Tukes) kertoo itse nähneensä sellaisen 1930-luvulla asennetun, joka oli yhä käytössä. Pitkään tarkastamattomassa olleessa sähköjärjestelmässä voi kuitenkin piillä näkymättömiä vaaroja.

Omistaja vastaa turvallisuudesta

Sähköturvallisuuslain mukaan asunnon haltijalla, joko omistajalla tai joissakin tapauksessa vuokralaisella, on velvollisuus huolehtia sähköjärjestelmän kunnossapidosta, asennusten turvallisuudesta sekä siitä, että havaitut puutteet poistetaan riittävän nopeasti.

– Pääsääntöisesti ihmiset kyllä reagoivat nopeasti, kun vastaan tulee jokin näkyvä ongelma, mutta harvoin maallikko ryhtyy kriittisesti arvioimaan talonsa sähköjä, jos ne toimivat, Esko Iivonen kertoo.

Sähköjärjestelmien kestävyys vaikuttavat niin monet tekijät, että niille ei voida määrittää mitään tarkkaa käyttöikää, mutta tarkastuksilla voi vahvistaa sekä kodin sähköturvallisuutta että omaa mie-

lenrauhaa. Toisekseen uusiinkin omakotitaloihin joudutaan tekemään sähköasennuksia, joiden turvallisuutta on vaikea tarvittaessa varmistaa itse, kuten tietoliikennekaapeleita, lämpöpumppuja ja aurinkopaneeleja.

Toimiva ei ole aina turvallinen

Esko Iivonen muistuttaa, että sähköasennukset vanhenevat ja kuluvat käytössä siinä missä muukin kiinteistön tekniikka.

Vanhoissa asennuksissa voi olla vikaantuneita ja kuluneita komponentteja ja löystyneitä sähköliitoksia, jotka aiheuttavat vaaraa. Myös eläimet voivat aiheuttaa tuhoa, joka ei näy päällepäin: jyräjät

ovat voineet mutustella kaapeleita rakenteissa tai kulkea sähköputkia pitkin sähkökeskuksen sisälle. Sinne päässyt eläin voi aiheuttaa jopa tulipalon.

Iivonen kertoo, että erityisesti vuokralaisilta tulee Tu- kesille ilmoituksia viallisista sähköjohdoista. Joskus kattovalaisimen kiinnittäminen paikoilleen ei ole on- nistunut, koska ikääntyneet johdot murenevat käsiin. Joissakin kiinteistöissä on yhä käytössä jopa kangas- eristeisiä johtimia, sähköalan ammattislangilla ilmaistu- na rättilijohtoja, jotka ovat jo erityisen hauraita.

– Murenevat eristeet ovat aina merkki vaarasta, ja sellai- set johdot, jotka eivät kestä käsittelyä, pitäisi vaihtaa vii- pymättä, Iivonen varoittaa.

Muita vaaran merkkejä ovat usein palavat sulakkeet, mustuneet pistorasiat, tai jos pistorasiaan liitetty pisto- tulppa tuntuu kuumalta. Vakava varoitus on myös pala- neen käry, tai jos sähkökeskuksesta tai jostakin muusta asennuksen komponentista kuuluu epämääräistä sirinää. Jos jonkin näistä merkeistä havaitsee, on syytä ottaa viipy- mättä yhteys sähköurakoitsijaan vian paikallistamiseksi ja korjaamiseksi. Hyvin vanha ja hauras järjestelmä on syytä uusia kokonaan.

Mitä sähkötarkastuksissa tehdään

Tarkastuksen sisältö vaihtelee. Yleensä tarkastuksilla tehdään silmämääräisiä tarkastuksia, avataan keskusten ja asennusrasioiden kansia sekä tehdään erilaisia mit- tauksia ja testauksia. Laajemmin asennuksia ei yleensä pureta kuin mahdollisessa kuntotutkimuksessa. Tarkas- tusotantaan kuuluvat sähkökeskukset, pistorasiat ja ja- korasiat, ja lisäksi yleissilmäys kiinteistön valaisimiin ja muihin sähkölaitteisiin.

Mahdollisella lämpökuvauksella havaitaan jo alkavas- ti vikaantuneet komponentit, joiden ongelmia ei voisi muuten havaita.

– Tarkastaja kiinnittää huomiota esimerkiksi siihen, jos pistorasian sisusosa on tummunut: se on merkki löystyneestä liitoksesta. Tai jos johdon ulkovaippa on murtunut, jokin kytkin halki tai valaisimen kupu rikki. Ne ovat asioita, jotka on mahdollista huomata itsekin, mutta viimeistään tarkastuksessa ne havaitaan, Esko Ii- vonen selittää.

Määräaikaistarkastus, kunnossapitotarkastus ja kuntotutkimus

Sähköturvallisuuslaissa vaaditun sähkötarkastuksen voi suorittaa vain Tukesin valtuuttama tarkastuslaitos tai tar- kastaja, niin sanottu kolmas osapuoli. Sähkötarkastus ei ole pakollinen omakotitalossa, jos se on vain asumiskäy- tössä. Halutessaan tarkastuksen voi kuitenkin teettää tar- kastustahoilla vapaaehtoisesti.

Sähkölaitteiston kunnossapitotarkastuksilla tarkoite- taan laitteiston haltijan säännöllisin väliajoin huolehti- mia tarkastuksia. Se on eri asia kuin määräaikaistarkastus, joka on lain mukaan suoritettava määrävälein sellaisissa kiinteistöissä, jotka ovat muita kuin asuinkäyttöä palve- leviä, ja joiden sähkölaitteistoa suojaavat sulakkeet ovat suuremmat kuin 35 ampeeria.

Kunnossapitotarkastuksia tekevät muun muassa säh- köurakointiliikkeet, ja tekijän on oltava sähköalan am- mattihenkilö, sähköasentaja. Valtuutetun tarkastustahon tekemä vapaaehtoinen tarkastus voi olla luonteeltaan kunnossapitotarkastusta vastaava. Tarkastuksessa teh- dään määriteltäviä testauksia ja pääosin silmämääräisiä tarkastuksia. Pienehköt havaitut viat voi korjata jo samal- la asentajan käynnillä.

Esko Iivonen toteaa, että kuntotutkimus voi olla perus- teltu esimerkiksi kiinteistökaupan yhteydessä tai muuten selvitetäessä iäkkäiden sähköasennusten kuntoa ja odo- tettavissa olevaa käyttöikä.

Kuntotutkimuksessa tehdään kunnossapitotarkastusta laajempi kuntoarvio. Tutkimuksessa tehdään silmämää- räisiä arviointoja, mittauksia ja testauksia, jotka kertovat myös laitteiston teknisestä käyttöiästä ja odotettavissa olevista korjaustarpeista.

Kuntotutkimuksia tekevät siihen pätevöityneet kunto- tutkijat.

– Joskus tulee ristiriitatilanteita tai ongelmia, joissa tar- vitaan esimerkiksi sähköasennusten oikean asen- »

SÄHKÖISTÄMME ARKESI

- omakotitalojen uudis- ja saneeraus sähköasennukset
- ilmalämpöpumppu asennukset
- sähköautojen latausasemat
- antenniasennukset

Tuomas Trög
044 022 5921
tuomas@epori.fi
www.epori.fi

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!
facebook.com/omakotilehti

JOHTOTEHTÄVIÄ?

Sähkösuunnittelu-, sekä
asennus- ja urakointipalvelut

Johtotehtävissä palvelee
laadukkaan asennustyön sähköliike
JOHTORYHMÄ OY
Kanhaukantie 3c, 28220 Pori

045 7836 8440, toimisto@johtoryhma.org
www.johtoryhma.fi

Freepik

Sähkön tuottaminen ja kulkeminen on suomalaisille itsestäänselvyys, jolle ei tarvitse tehdä mitään muuta kuin maksaa laskut. Omakotiasukas vastaa kuitenkin itse sähköturvallisuudesta omassa kiinteistössään.

nustavan tai niitä koskevien vaatimusten tulkintaa, niin silloin hyvä valinta on Tukesin valtuuttama tarkastustaho, joka toimii asiassa kolmantena osapuolena, Esko Iivonen huomauttaa.

Huijarien näpit irti sähköstä

Ikävä kyllä sähkötarkastuksia käytetään myös huijaamiskeinona, jota kohdistetaan varsinkin iäkkäisiin ihmisiin. Pelottelu sellaisella asialla, josta uhri ei voi mitenkään ymmärtää itse kaikkea, on valitettavan tepsivä keino.

– Ovelle ilmestyvää sähkötarkastajaksi itseään esittelevää ei tarvitse päästää sisään, eikä missään nimessä tартtua ensimmäiseen tehtyyn tarjoukseen. Tärkeimpänä ohjeena sanoisin, että selvitä taustat ja mieti aina ensin jonkin aikaa, ennen kuin päästät ketään tarkastamaan kodissasi sähköjä – tai muuta-kaan, Esko Iivonen neuvoo.

Yleensä toiminnassa on jotakin hämää, jos sopimuksen esimerkiksi urakkasopimuksen tekemistä vaaditaan saman tien.

– Aina kannattaa pyytää muutamia tarjouksia alan eri toimijoilta, ja vertailla niitä keskenään, ennen kuin päättää mitään. Silloin ei tule maksaneeksi ylihintaa, vaikka osoittautuisikin, että kaikki toimijat ovat asiallisella asialla, Iivonen muistuttaa.

Huijarin tunnistaa myös siitä, että hän väittää vanhojen asennusten olevan jollakin tavalla laittomia. Tukesin tietoon on taannoin tullut, että on esimerkiksi väitetty vanhoja tulppasulakekeskuksia ja vika-virtasuojaaamattomia tai maadoittamattomia pistorasioita vaarallisiksi tai lain vastaisiksi. Se ei ole totta, eikä oikea ammattilainen väitä sellaista. Sähköasennusstandardien vaatimukset eivät muutamaa harvaa poikkeusta lukuun ottamatta ole takautuvia, eli vanhoja asennuksia ei voi vaatia uusittavaksi niiden perusteella, jos ne ovat kunnossa.

6 ohjetta urakoitsijan valintaan

Omakotitalon sähköturvallisuuteen vaikuttaa olennaisesti se, että asennukset tehdään alusta asti oikein ja ammattimaisesti. Itse ei saa asentaa mitään, ellei satu olemaan alan ammattilainen. Ei kannata myöskään valita halvinta tarjousta eikä nopeimman työn lupaavaa urakoitsijaa, ennen kuin on varmistanut työn tarjoajien taustat. Tukes antaa valintaan kuusi ohjetta:

1. Selvitä, että palvelua tarjoavalla yrityksellä tai sen käyttämällä aliurakoitsijalla on sähkötöihin tarvittavat oikeudet. Tarkista asia Tukesin rekisteristä.
2. Tee kirjallinen sopimus tilaamastasi työstä. Näin varmistat kaikkien tilattujen töiden tekemisen ja selvennät vastuukysymyksiä.
3. Kysy useampia tarjouksia.
4. Varmista, että sähköurakoitsija tarkastaa asennukset ennen käyttöönottoa.
5. Urakoitsijan pitää luovuttaa sähköasennusten haltijalle tarkastuspöytäkirja, joka on urakoitsijan antama vakuutus siitä, että sähkötyöt on tehty sähköturvallisuussäädösten mukaisesti. Pienistä asennustöistä ei edellytetä pöytäkirjaa, mutta tarkastusten ja testausten tulokset on tällöinkin tarvittaessa luovutettava asennusten haltijalle.
6. Varmista, että saat tarvittavat asennuspiirustukset ja käyttöohjeet. ■

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Vallintavirhe kiinteistökaupassa

Vallintavirheestä on kyse muun muassa silloin, jos myyjä on antanut ostajalle ennen kauppaa vääriä tietoja esimerkiksi kaavasta, rakennuskiellosta tai luovutusrajoituksesta ja annetun tiedon voidaan katsoa vaikuttaneen kauppaan. Lisäksi vallintavirheestä on kyse silloin, kun kiinteistöllä olevaan rakennukseen ei ole tarvittavaa lupaa, käytännössä rakennuslupaa.

Yleensä vallintavirheriidat koskevat juuri rakennusluvan puutetta. Pahimmassa tapauksessa koko rakennus on luvaton. Kyse voi olla myös siitä, että rakennukseen on tehty laajennus tai suuria remontteja, joille ei ole haettu asianmukaista lupaa. Voi myös olla, että lupaa ei enää helposti saa, mikäli esimerkiksi rakentamismääräykset ovat muuttuneet remontin jälkeen. Pahimmillaan puhutaan siitä, että asuinrakennus on luvaton, eikä lupaa ole mahdollista saada. Rakennusta ei pitäisi käyttää enää asumiseen ja viranomaiset voivat sen kieltää. Rakennusta koskee myös purku-uhka.

Tyypillinen seuraamus vallintavirheestä on hinnanalennus. Hinnanalennuksen täytyy vastata virheen arvoa. Yleensä puhutaan virheen korjauskustannuksista eli käytännössä siitä, mitä maksaa rakennusluvan hakeminen. Mikäli virhe on olennainen, ostajalla on oikeus purkaa kauppa. Ostajalla voi olla myös oikeus vahin-

gonkorvaukseen.

Vallintavirhettä ei koske maakaassa mainittu viiden vuoden reklamaatioaika. Kyseinen reklamaatioaika koskee laatuvirhettä. Vallintavirheeseen voi vedota vanhentumislain puitteissa eli vanhentumisaika on 10 vuotta. Virheestä on toki reklamoitava kohtuullisessa ajassa sen jälkeen, kun se havaittiin tai olisi pitänyt havaita.

Vallintavirheissä on myyjän vastuun lisäksi kyse usein kiinteistönvälittäjän vahingonkorvausvastuusta. Huolellisen välittäjän pitäisi tarkistaa rakennusten lupa-asiat. Mikäli vallintavirhe ilmenee rakennusluvan puutteena, välittäjä on todennäköisesti toiminut huolimattomasti. Välitysliike voi olla vahingonkorvausvastuussa ostajalle. Mikäli myyjä joutuu maksamaan ostajalle hinnanalennusta vai vahingonkorvausta, välitysliike voi joutua maksamaan vahingonkorvausta myyjälle.

Ostaja voi minimoida vallintavirheen mahdollisuuden tutustumalla huolellisesti kiinteistöstä saatavilla oleviin asiakirjoihin. Ostajan tulee myös tutustua kaavaan ja mahdollisiin vireillä oleviin kaavamuutoshakemuksiin. Ostajan kannattaa kysyä rohkeasti lisätietoja kiinteistönvälittäjältä tai myyjältä, mikäli jokin asia jää epäselväksi.

Sisustusvimma

Sisustusvimma

Hannakaisa Ukonaho mahdutti asiakkaansa eteisen kaapistoon pukeutumispeilin, tason postille, laatikoita pipoille, hansikkaille ja huiveille sekä matalasyvyisen kenkäkaapin, joka sisältää kenkähyllyjä lattiasta kattoon.

Koukullinen, pystymallinen pyyhepatteri toimii kätevänä naulakkona eikä vie paljoa tilaa.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Tarkkaan harkitut säilytysratkaisut helpottavat arkea

Monissa kodeissa tuskaillaan tavarapaljouden ja sen säilytyksen kanssa. Ongelmakohtien tunnistaminen ja niihin puuttuminen voi tuoda järjestystä kaaokseen yllättävänkin helposti. Kun kaikelle on paikkansa, myös arjesta tulee sujuvampaa.

”Paikka kaikella, kaikki paikallaan.” Erinomainen periaate, joka voi olla kuitenkin vaikeampi toteuttaa käytännössä.

Kodin tavaramäärän säilytys nousee usein keskustelunaiheeksi, kun sisustussuunnittelija SI **Hannakaisa Ukonaho** ratkoo asiakkaidensa sisustuspulmia. Hän kertoo muun muassa keittiön, kodinhoitohuoneen ja eteisen säilytyksen sekä vaatesäilytyksen aiheuttavan ihmisille päänsäivaa.

– Ne ovat niitä pääasioita, mihin sekä remontoijat että uudisrakentajat

haluavat ratkaisuja.

Varsinkin kaupunkiasunnoissa tavaransäilytys voi olla senttipeliä. Kodit ovat pienentyneet, ja uudet omakotitalot neliömäärältään takavuosia pienempiä jo kustannusten ja taloudellisuuden vuoksi. Samalla kotien tavaramäärä on kasvanut.

– Totta kai ihmisillä on koko ajan enemmän tavaraa. Muutama vuosi sitten oli konmaritus-buumi. Moni havahtui siihen silloin, Ukonaho toteaa.

Osa on voinut tavoitella ratkaisua

säilytysongelmiin karsimalla tavaroita rankalla kädellä. Kaikille tämä ei ole kuitenkaan mahdollista tai toivottavaa. Ukonaho muistuttaa, että esimerkiksi lapsiperheessä jo vaatemäärä voi olla melkoinen – varsinkin kun pukeutumisessa on varauduttava Suomen ilmastoon ja useampaan eri kauteen.

Ahdas eteinen aiheuttaa säilytyspulmia

Eteinen on Ukonahon kokemuksen

mukaan usein kodin ongelmallisin paikka tavaramäärän ja sen säilytyksen osalta. Myös omakotitaloissa eteiset voivat usein olla ahtaita ja kaapeita, joten säilytystilaakin on vaikea toteuttaa.

– Erityisesti lapsiperheissä eteinen tuntuu pullonkaulalta kotiin saapuessa, kun kaikkien perheenjäsenten tavarat on siinä eteisessä.

Etenkin urheilua paljon harrastavilla eteiseen voi kasautua jo erilaisia urheiluvaatteita, -kenkiä ja -tarvikkeita tuntuva määrä. Lisähaastetta

Ukonahon mukaan tuo se, että pie-
neen tilaan on saatava mahdutettua
myös monenlaisia toimintoja.

– Tarvitaan peili ja joku laskutaso
ja kenties pukeutumispesä kenki-
en laittoon tai lasten pukeutumiseen.

Eräissä kohteessaan Ukonaho lisä-
sikin asiakkaan eteisen toimivuutta
integroimalla nuo kaikki toiminnot
kaapistoon. Näin rajalliseen metri-
määrään saatiin utjutettua niin ken-
kähyllyjä, pukeutumispeili, taso pos-
tille kuin laatikoita pipoille ja hansik-
kaille.

**Kenkävuoret kuriin
tuunatulla kaapilla**

Ukonaho pitää kenkien säilytystä
eteisten suurimpana haasteena. Ko-
kenut sisustussuunnittelija on keksi-
nyt asiaan kuitenkin jos jonkinlaisia
ratkaisuja. Yksi tehokas keino on ol-
lut käyttää keittiön yläkaapeiksi tar-
koitettuja seinäkaappeja kenkäkaap-
peina.

– Niissä on sopiva syvyys kapeisiin
tiloihin. Tuollaiseen keittiön yläkaap-
piin kun laittaa paljon hyllyjä, siihen
mahtuu valtavasti kenkiä.

Hän vinkkaa, että keittiökaapista
voi tuunata kenkäsenkin lisäämäl-
lä siihen esimerkiksi kalustejalat tai
vaihtamalla kalustelevytason tilal-
le kivi- tai lasilevyn. Toisena ahtaan
eteisen säilytyskikkana hän mainit-
see patterin uudistamisen monikäyt-
töisemmäksi.

– Nykytaloissa on usein lattialäm-
mitys, mutta jos eteisessä on patteri,
se voidaan vaihtaa koukulliseen, pys-
tymalliseen pyyhepatteriin.

Ratkaisua voidaan Ukonahon mu-
kaan käyttää helposti lastenaulak-
kona tai vierasaulakkona.

– Siinä samalla kuivuu vaatteet,
mutta se ei vie paljon tilaa. Se tulee
vain noin kymmenisen senttiä ulos
seinästä.

**Kierrätys on keittiön
säilytysshaaste**

Keittiö, jossa on riittävästi toimi-
vaa säilytystilaa, helpottaa arkea jos
mikä. Näin esimerkiksi ruuanlaitto-
välineet ovat aina sujuvasti saatavilla
ja myös tilan yleisilme pysyy siistinä.

Ukonaho mainitsee kierrätyksen
olevan kuitenkin usein hänen asiak-
kaidensa suurin mietinnän aihe keit-
tiön säilytystilojen osalta. Kierrätet-
täviä jätelajeja on melkoinen määrä:
bio-, muovi-, lasi-, metalli-, pahvi- ja
sekajäte vaativat kukin oman astian-
sa. Kun mukaan otetaan vielä kierrä-
tettävät pullot ja sanomalehdet, eri-
laisia astioita on keittiössä jo kahdek-
san.

– Lajitteluastioita tarvitaan niin
paljon, että harvalla ne mahtuvat
kiintokalusteiden sisään. Tarvitaan
paikka muualta, jotta ne tavarat ovat
pois jaloista. Yleensä se on sitten
eteisessä tai kodinhoitohuoneessa,
joissain aputiloissa.

Sisustussuunnittelija huomauttaa,
että esimerkiksi kartonkijätteiden as-
tia ei ole mikään pikkuroskis. Niille ei
löydy sopivaa koloa tuosta vain.

– Kun omakotitalorakentaja ot-

taa sen huomioon jo suunnittelu-
vaiheessa, sillä kyllä arjen toimivuus
kasvaa, hän toteaa.

**Harvoin käytetyille
astioille lisätilaa muualta**

Myös astioiden säilytys voi aiheuttaa
päänvaivaa – keittiössä kun tuskin
koskaan on säilytystilaa enemmän
kuin tarvitaan. Ukonaho kehottaa-
kin sijoittamaan esimerkiksi malja-
kot, kynttilät, kattaus- ja tarjoiluasiat
suosiolla muualle kuin keittiöön, ku-
ten esimerkiksi olohuoneeseen.

– Sijoitan niitä olohuoneen säily-
tyskalusteisiin. Ne ovat harvemmin
käytettyjä tavaroita, joten ne vievät
turhaan tilaa keittiössä.

Hän huomauttaa harvalla ole-
van nykyisin edes TV-tasoa olohuo-
neen laitemäärän vähennyttyä. Sa-
moin kirjan- ja paperinsäilytykselle
alkaa olla vähemmän tarvetta. Niiltä
vapautunutta tilaa voidaankin käyt-
tää muiden kodin tavaroiden säily-
tykseen.

Keittiöissä sitä vastoin erilaisia ko-
dinkoneita on nykyisin valtavasti, ja
niille tarvitaan kipeästi tilaa. Omako-
titaloissa moni siirtää Ukonahon mu-
kaan pakastimenkin pois keittiöstä.

– Saattaa olla vain pieni jätskipa-
kastin keittiössä, ja kaikki säilytyspa-
kastaminen tapahtuu kodinhoito-
huoneessa.

**Ruokakomerot
ja aamiaiskaapit
säilytystrendeinä**

Skafferiksi tai pantryksikin kutsut-
tu ruokakomero on noussut keittiöi-
den säilytyksen uudeksi luottoratkai-
suksi. Aiemmin niitä hyödynnettiin
Ukonahon mukaan kuiva-aineiden
varastoinnissa. Nykyisin tilanpuut-
teessa ne ovat tarjonneet hyvän kei-
non erilaisten keittiön kodinkonei-
den säilytykseen.

– Nykyään pienkoneita on paljon;
airfryerit, sodastreamit sun muut.
Varsi-imurikin olisi hyvä olla keittiö-
ssä.

Eräs viime vuosien keittiötrendeis-
tä, aamiaiskaappi, on myös yhä ky-
syttä. Usein sen suojiin halutaan pii-
lottaa kätevästi niin leivänmuruset
kuin erilaiset pienkoneetkin. Tuo tar-
koitus ei kuitenkaan aina toteudu ar-
jessa. Ukonaho toteaa, että aamiais-
kaappi rakennetaan keittiöön kovasti
kaivatun laskutilan kustannuksella.

– Olen huomannut, että vaikka se
on leivänpaahtimien ja kahvinkeit-
timien sijoituspaikka, kyllä se tuppaa
auki olemaan. Ihan ei toteudu se es-
tetiikka mitä haetaan, koska se lasku-
tila tarvitaan.

**Pitkälle mietitty
vaatesäilytys helpottaa
pyykkirumbaa**

Tehokkaat ja toimivat vaatesäilytys-
ratkaisut voivat helpottaa merkit-
tävästi vaatehuoltoa ja siten tuoda
omalta osaltaan sujuvuutta arkeen.

Ukonaho kehottaa etenkin uudis-
rakentajia sijoittamaan pyykkihuol-
totilan tai kodinhooneen samaan

kerrokseen kuin makuuhuoneet,
mikäli vaatekaapit sijaitsevat ma-
kuuhuoneissa.

– Pyrin välttämään sitä, että pyyk-
kihuolto on spa-osastolla, hän ker-
too.

– Ihmiset panostavat niihin, ja on
ankeaa kävellä kodinhoitotilan läpi
spa-osastolle. Sijoitan kodinhoito-
huoneen sinne, missä se vaatesäi-
lytyskin on.

Ukonaho huomauttaa juuri pyyk-
kien kävelyttämisen paikasta toi-
seen vievän aikaa.

– Jos on monta pientä lasta, las-
ten vaatekaapit kannattaa sijoittaa
kodinhoitohuoneeseen ja pitää sitä
pukuhuoneena. Vaatteet nostetaan
siellä samassa tilassa kaappeihin.
Se toimii alle kouluikäisten kanssa,
mutta vaatii kodinhoitohuoneelta
kokoa.

**Tehosta vanhoja
kaapistoja tarpeen
mukaan**

Vaatesäilytyksen helpottamiseen ei
tarvita välttämättä vippaskonste-
ja. Ukonaho itse lisääi kaapistoon
yksinkertaisesti lisää hyllytasoja.
Näin saadaan matalampia vaate-

pinoja, joita on helpompi käyttää
arjessa. Hän huomauttaa hyllykaa-
pistojen mukana tulevan tyypilli-
sesti liian vähän hyllyjä.

– Jos paitapino on 30-senttinen,
kaaos tulee siitä, kun pino ei pysy
pystyssä.

Sisustussuunnittelija kertoo
käyttävänsä paljon säilytysratkai-
suja, joihin voi räätälöidä sisusteita
omien tarpeiden mukaan. Toisek-
seen hän mainitsee japanilaisen
säilytyskalustemerkki Yamazakin,
jonka on itse havainnut toimivaksi.

– Japanissa on pienet asunnot ja
paljon tilpehööriä, joten olemas-
sa olevien kaappien sisusteita py-
ritään tehostamaan. On keittiöön,
vessaan ja vaatekaappeihin meka-
nismeja.

Jos parhaistakaan yrityksistä
huolimatta kodin tavaramäärä ei
pysy hallinnassa, yksi ratkaisu on
kääntäjä ammattijärjestäjän puo-
leen. He tarjoavat kaapistojen ja
sisusteiden suunnittelupalvelua.
Ukonaho huomauttaa, että asuk-
kaan voi olla itse vaikea hahmottaa
kotinsa tavaratungosta. Kun apuun
ottaa ulkopuolisen, tavaroiden or-
ganisointiin voikin saada uutta vi-
siota ja hyviä vinkkejä.

Lajitteluastioita tarvitaan niin
paljon, että harvalla ne mahtuvat
kiintokalusteiden sisään.

**Käyttöä ja aikaa
kestävä sohva**

Sohvaostoksilla päätöksenteossa painaa muukin
kuin väri – varsinkin jos haluaa sohvan kestävän
käyttöä mahdollisimman pitkään.

Etenkin runko määrittelee hyvin pitkälle sen, onko
sohvan tuleva käyttöikä vuosia vai vuosikymmeniä.
Kestävät sohvast ovat usein myös painavia. Tukeva
runko on tavallisesti materiaaaliltaan massiivipuuta tai
tukevaa vaneria, ja jousitus napakka.

Myös pehmustemateriaaleilla on väliä. Laadukas
vaahtomuovi tai kylmävaahto säilyttää muotonsa ta-
vallista vaahtomuovia pidempään.

Verhoilumateriaaleissa kannattaa kestävyiden li-
säksi huomioida omien tarpeiden mukaisesti esi-
merkiksi helppo puhdistettavuus. Villa kestää kulu-
tusta ja hylkii likaa, kun taas tekokuidut ovat usein
kestäviä ja helposti puhdistettavia. Myös nahkalaa-
dut eroavat toisistaan puhdistuksen osalta.

Martindale-arvo kertoo verhoilukankaan hanka-
uksenkestävyydestä: mitä korkeampi lukema, sitä
kestävämpi kangas. 20 000–25 000 on tavanomai-
seen kotikäyttöön riittävä, kun taas julkisten tiloi-
jen kovalla käytöllä olevilta kalusteilta edellytetään
yleensä noin 50 000 Martindale-lukemaa.

Pilling-luku kertoo puolestaan kankaan nyppyy-
nymisestä asteikolla 1–5. Mitä suurempi luku, sitä vä-
hemmän kangas nyppyyntyy käytössä. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Aina on aihetta juhlaan!

Elämän käännekohtia on ilo juhlistaa yhdessä läheisten kanssa. Toisinaan oman kodin neliömäärä ei kuitenkaan riitä haluttuun vierasmäärään, tai juhlien järjestäminen kotona koetaan muuten epäkäytännöllisenä.

Ravintola tai muu vuokrattava juhlatila voi tarjota tunnelmalliset puitteet niin suureen kuin pienempäänkin juhlaan. Kun juhlia halutaan viettää kodin ulkopuolella, on kuitenkin muutamia käytännön asioita, jotka olisi hyvä huomioida heti suunnitteluvaiheessa. Jo tilaisuuden luonne sanelee järjestelyiden osalta paljon.

– Pyydän aina asiakasta ensin miettimään, mitä siltä tilaisuudelta haluaa ja mitä ei missään nimessä halua. Jos on vaikka syntymäpäiväjuhla, minkä tyylinen juhla niistä halutaan ja mitä siellä halutaan tapahtuvan? Sen ympärille lähdetään rakentamaan, kertoo hää- ja juhla-

suunnittelija **Eija Holmberg-Lehto**. Hän on toiminut juhlasuunnittelun parissa vuodesta 2007 lähtien ja kirjoittanut aiheesta myös kirjan *Unohdumattomat häät* sekä *Tapahtumajärjestäjän oppaan*.

Useimmille meistä juhlien järjestäminen ei ole kuitenkaan jokapäiväistä hommaa. Holmberg-Lehto vinkkaa netistä löytyvän erilaisia muistilistoja avuksi juhlasuunnittelun aloittamiseen.

– Kannattaa ehdottomasti ottaa sellainen avuksi. Niitä asioita on kuitenkin yllättävän paljon. Kuulen asiakkailta usein, että enpä olisi tuolaista osannut ottaa ajatelleeksi.

Juhlan luonne ja vierasmäärä ohjaa juhlatilan valintaa

Juhlan luonne määrittelee Holmberg-Lehdon mukaan sen, millainen juhlatila siihen soveltuisi – halutaanko huvilaa, juhlasalia tai kenties hallia? Toinen tärkeä tekijä on kaavailtu vierasmäärä. Hän neuvoo noudattamaan juhlatilojen ilmoitettua henkilömitoitusta. Jos tila on siis tarkoitettu 50 henkilölle, sinne ei kannata yrittää tunkea 70 vierasta.

– Liian pieni on epämukavaa kaikille, ja liian iso tuntuu hallilta eikä siellä tavoiteta ehkä sitä kivaa intiimiä

tunnelmaa, jota halutaan.

Holmberg-Lehto kehottaa miettimään myös tilan saavutettavuutta: onnistuuko paikalle kulku julkisilla liikennevälineillä, onko pysäköintipaikkoja riittävästi ja pääsevätkö esimerkiksi liikuntarajoitteisetkin tilaan. Näiden ohella juhlaan kaavailtu ohjelma asettaa omat vaatimuksensa juhlatilalle.

– Jos siellä syödään, onko siihen ruuan valmistukseen ja tarjoiluun tarvittavat tilat, millainen keittiö on, millaiset ovat kylmäsäilytystilat, hän luettelee.

– Jos on tarkoitus tanssia, siihen tarvitaan tila, ja jos tiedossa on pu-

Freepik

heita, sitä varten tarvitaan välineet. Hyvä apu ovat netissä olevat hakukoneet, joista voi etsiä sopivaa juhlatilaa eri kriteereillä: mikä on aiottu henkilömäärä, saako järjestäjä tuoda omat juomat, tai onko saatavilla vaikkapa sauna.

Kaikkea ei tarvitse yrittää tehdä itse
Usein juhlanjärjestäjän ajatuksena on tehdä itse ruuat, hakea juomat ja hoitaa vielä musiikkikin juhlilinsa. Holmberg-Lehto muistuttaa, että kaikkea ei kuitenkaan kannata yrittää tehdä itse. Palveluita on nykyään saatavilla ja niitä kannattaa käyttää tarpeen mukaan.

– Varsinkin jos juhlakalu itse on järjestämässä, hänen tehtävänsä on juhlia, nauttia päivästä ja vieraiden kanssa olemisesta. Hän nauraa tosin kompastuneensa samaan itsekin. Viime vuonna täyttyessään pyöreitä hän oli varannut juhlatilan ja visionut sinne kaikkea, mitä ammattimaisen juhlasuunnittelijan mieleen vain voikaan juolahtaa – muun muassa katon täydeltä ilmapalloja. Lopulta hän oli havahtunut suunnitelmien suuruuteen: kuka tämän kaiken tekisi ja siivoaisi?
– Juhlan järjestäjän on tärkeää

mieltä se logistiikka, milloin ja mil-lä viedään tavarat, milloin koristellaan ja siivotaan, ja onhan paikalla joku avaamassa ovia.
Holmberg-Lehto toteaa myös juhlien jälkeisen suunnittelun tuppaavan unohtumaan. Juhlatavarat on kuitenkin saatava myös pois tilasta ja lainatut vuokratut tarvikkeet palautettava.
– Ehdottomasti paras on, jos tilan saa koko viikonlopuksi, että pääsee perjantaina rauhassa tekemään ja sunnuntaina siivoamaan.

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty – myös juhlissa
Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty myös juhlia järjestettäessä. Holmberg-Lehto vinkkaa, että tilaisuuden aikatauluttamisen helpottamiseksi päivästä voi käydä myös mielikuvaharjoittelua: mitä tapahtuu, kun vieras tulee paikalle, ja miten paljon aikaa mikäkin osa juhlaohjelmasta vie?
Yhdessäololle ja seurustelulle on hyvä varata aikaa, mutta turha odottelu latistaa helposti juhlatunnelman. Juhlasuunnittelija toteaa ihmisten arvostavan sitä, että ohjelma on soljuvaa ja illan kulku tiedossa.
– Onko se sitten pöydissä ohjel-

mia, joissa kerrotaan mitä tapahtuu, tai seremoniamestari, joka kertoo mitä tapahtuu ja missä vieraiden odotetaan olevan.
Juhlien suunnittelussa olisi hyvä olla jokin punainen lanka, jota noudatetaan kutsuista ja koristeluista lähtien. Holmberg-Lehto kertoo sen helpottavan juhlanjärjestäjän omaa visiota ja siinä pysymistä. Etenkin kutsu tulee laatia niin, että vieraat tietävät, mitä odottaa – ja mitä heil-tä odotetaan.

Tarjoiluihin panostaminen ei mene hukkaan
Holmberg-Lehto muistuttaa kutsujen ja koristelujen kuvastavan tilaisuutta ja sen luonnetta.
– Jos ollaan kakkukahvijuhlissa, olisi kauniit valkoiset pöytäliinat, servietit ja ehkä viulumusiikkia, joka kertoo herkkyydestä. Ja jos haluat hyvät bileet, sitten samppanjat ja ilotulitukset voivat räiskyä heti kutsuissa, että tervetuloa vuosisadan bileisiin.

Juhlasuunnittelijan kokemuksen perusteella on vielä eräs asia, johon juhlissa erityisesti kannattaa panostaa: ruoka, ja tarjoilut ylipäättään.
– Ihmiset muistavat yleensä aina ruoan; oliko se kylmää, kuumaa, oliko sitä riittävästi, Holmberg-Lehto kertoo.
Toisena hän mainitsee juhlien valokuvauksen ja videokuvauksen. Ne voivat usein jäädä yksittäisen vieraan tai läheisen kontolle, jonka oma juhlinta jää sitten vähiin. Hän kehottaakin miettimään, voisiko kuvaustehtävään hankkia paikalle jonkun ulkopuolisen. Kuvat ja video ovat kuitenkin kaunis muisto tilaisuudesta niin juhlan järjestäjälle kuin vieraillekin, joten niistä ei kannata pi-histellä. Myös erilaiset vieraskirjat ja tervehdykset ilahduttavat vielä pitkään jälkikäteen.

Vältä yllätykset sopimalla asioista kirjallisesti
Olipa kyseessä sitten catering, koristelut tai esiintyjät, Holmberg-Lehto suosittelee etsimään omaan tyyliin sopivat tekijät ja pyytämään tarjoukset aina kolmelta palveluntarjoajalta, jotta näitä voi vertailla.
Palveluista kannattaa sopia kirjallisesti esimerkiksi sähköpostilla. Näin on helppo tarkistaa, että asiat on tehty kuten sovittu ja loppusum-makin sovitun mukainen. Myös peruutusehdot selviävät tarvittaessa sopimuksista.

Esimerkiksi cateringin ja juhlatilan osalta tulee selvittää tarkasti, mitä kaikkea ne sisältävät: tuleeko mukana astiat, pöytäliinat tai henkilökuntaa, tai onko tilassa äänentoistoon tarvittavat laitteet.
– Yleensä paikassa voi olla astiat, mutta ei pöytäliinoja ja serviettejä. Ne pitää vuokrata tai hankkia pitopalvelun kautta. Ja hyvin usein on, ettei seinille saa kiinnittää mitään tai kynttilöitä polttaa, Holmberg-Lehto kertoo.
Käytännöt kannattaa varmistaa ja sopia kirjallisesti jo ennakoon:

muun muassa milloin tilaan pääsee, monelta pitää poistua ja millaista siivousastetta vaaditaan. Ruoan säilytystä varten kannattaa varmistaa, että kylmätilaa on tarpeeksi saatavilla.
– Ravintoloissa tietenkin aina se ravintola tarjoaa ruuan ja juoman, sinne ei voi omia viedä. Juhltiloissa on vähän vaihtelevia käytäntöjä. Usein niihin saa viedä itse ruuat, mutta osalla voi olla oma catering, jota he käyttävät, ja sitten saa viedä omat juomat.

Musiikki luo juhlatunnelman
Musiikilla on todella suuri merkitys tunnelman luomisessa, Holmberg-Lehto muistuttaa.
– Ihmiset vapautuvat, kun on musiikkia. Ruokailun aikaanakin voisi olla taustamusiikkia.
Jos illalle halutaan hyvät bileet ja tanssia, DJ tai bändi on hänen mukaansa hyvä vaihtoehto. Jos kaivataan rauhallisempaa tunnelmaa, esiintyjäksi voi harkita esimerkiksi trioa tai trubaduuria.

Holmberg-Lehto toteaa bändin yleensä kertovan, mitä he tarvitsevat tilan ja esimerkiksi sähköjen osalta. Juhlan järjestäjän ei siis tarvitse miettiä kuin bändin sijoittelua: onko juhlatilassa lava, jolla bändi voi soittaa, vai sijoitetaanko heidät johonkin kulmaan tai nurkkaukseen?
Hän kehottaa huomioimaan myös tilan akustiikan, ja onko tarkoitussuurustella vai tanssia. Bändin saavuttua paikalle on mielekkäämpää keskittyä tanssiin eikä seurusteluun.
– On bändillekin kurjaa, jos ihmiset eivät tanssi.
Soittajillekin on lisäksi hyvä varata tilaisuuteen ruokaa ja juomaa. Usein bändi tarvitsee myös tavaroilleen jonkin takahuoneen, jossa he voivat viettää aikaa ennen osuuttaan illasta.

Juhlat saavat olla järjestäjänsä näköiset
Holmberg-Lehto huomauttaa, että vieraat ja heidän viihtymisensä on toki tärkeää huomioida: ruokatarjoiluissa on hyvä muistaa vieraiden mahdolliset ruokarajoitteet ja musiikkivalinnoissa myös muiden mieltymykset. Epäonnistumista on kuitenkin turha pelätä. Juhlat saavat aina olla järjestäjänsä näköiset.
– Ei tarvitse oikeasti olla mitään järkevää suurta. Elämä on elettäväksi, ja siihen kuuluvat juhlakalut ja ihmiset ja ystävät.

Esimerkiksi syntymäpäiväjuhlat voi järjestää läheisten kesken vaikka nyyttäriperiaatteella, jossa lahjojen sijaan kukin vieraista tuo jotain tarjottavaa.
– Pienelläkin budjetilla voi järjestää. Monesti esimerkiksi koristeluja voi vuokrata tai lainata.
Hän huomauttaa koristeita löytyvän myös luonnosta, kunhan käyttää mielikuvitusta. Inspiraatiota voi hakea esimerkiksi Pinterestistä, joka on suorastaan ehtymätön ideapankki. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kultaisen 1920-luvun Suomi

Iloisella ja eteenpäin katsoneella 1920-luvulla Suomi oli vielä nuori valtio, jonka valtiomuodoksi oli valikoitunut tasavalta. Vaikka ajan poliittiset vastakohtaisuudet koettelivat tuoretta parlamentarismia, vuosikymmenellä hyväksyttiin niin yleinen oppivelvollisuuslaki, uskonnonvapauslaki, köyhäinhoitolaki kuin lukuisia muitakin yhteiskuntaa muovanneita lakeja. Myös kieltolaki oli voimassa koko 1920-luvun ajan, vaikka vaatimuksia sen purkamisesta esitettiin.

Kulttuurin puolella kirjailijaryhmä Tulenkantajat pyrki viemään kotimaista kirjallisuutta eurooppalaisempaan suuntaan. Vuosikymmenellä vaikuttivat muun muassa

Uuno Kailas, Ilmari Kianto, Katri Vala ja Mika Waltari. Musiikin kentällä säväyttivät mestarilliset Leevi Madetoja, Aarre Merikanto ja Jean Sibelius, arkkitehtuurin saralla puolestaan Eliel Saarinen ja Alvar Aalto.

1920-luvulla Suomessa myös sekä tehtiin että katsottiin paljon elokuvia. Vuosikymmen oli kotimaisen mykkäelokuvan nousukausi, ja pitkiä elokuvia valmistui vuosina 1919–1929 kaikkiaan 56. Tuolloin nähtiin muun muassa klassikoiksi muodostuneet *Ollin oppivuodet*, *Nummisuutarit* ja *Koskenlaskijan morsian*.

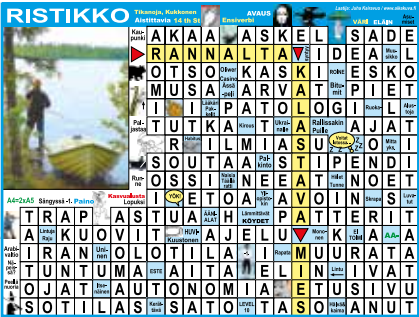
Lähde: www.kotus.fi

Pixabay

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

Ristikon ratkaisu edellisestä lehdestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Kirsin kera

Hyttysverbi

Reikänaama

Niska

Jätettä

Tyypilliset

Makeaa

Laulaja

Suojaava

Rinnassa

Alkoholiton

Ajanjakso

VÄLISSÄ X uomia Kahvია

-nenä Peli

KAL-LÉN

Valtio Rasiat

Touko-tytöt

Onnekas

Lihak-sessa

Puuh-puuh..

Kauka-lossa

-eläin Töykeät

-KEITTO

Radio-tähti

Lapsel-lisia

Paita -1.

Värih-telyä

30 100:sta

Miehiä veel-läkin

Kos-ketkin

Pahoin-voida

Joulu-nakin

Tänään teen

Leh-dessä

Asun-noton

Re-vanssi

Suloi-sia?

Levy-Pääkau-punki

Vähä-lumisia

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Sar-vekas

Sukua Sannat

-kirja Hienot

Au! Kallonen

Pirkan-maata

"Hal-kovat"

Nimi-ällä-kin

Pohjan-maa?

Leh-mällä

Krim-min kynästä

Puita-1. Alvit-1.

Veron-palautus

Keihään heitossa

Orgi-naali

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024
ja nousee varasijalta
parlamenttiin 10. vaalikaudelle.

Kestävillä rakennusmateriaaleilla järkevää rakentamista

Rakennusalan kestävyysmurros on pääsemässä vihdoin käyntiin. Murros on välttämätön, sillä rakentaminen ja rakennukset kuluttavat noin puolet EU:n materiaalikulutuksesta sekä vastaavat noin 40 prosenttia EU:n energiakulutuksesta. Sen lisäksi ala tuottaa valtavasti jätettä, josta suuri osa olisi helposti uudelleenkäytettävää ja kierrätettävää. Ilman rakennusalan kestävyysmurrosta voimme sanoa hyvästit EU:n ympäristö- ja ilmastotavoitteille.

Julkisessa keskustelussa on puhuttu paljon rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä, mutta myös toinen rakennuksia koskeva asetusta on tulossa seuraavan muutaman vuoden aikana voimaan. Uusi rakennustuoteasetus harmonisoi ja vahvistaa rakennusalan sisämarkkinoita. Asetuksen tarkoituksena on edistää alan digitalisaatiota, rakennustuotteiden kestävyttä, uudelleenkäytettävien rakennusmateriaalien laajempaa käyttöönottoa ja yhdenmukaistaa tuotteita koskevia sääntöjä julkisissa hankinnoissa.

Jopa 80 prosenttia tuotteiden ympäristövaikutuksista määritellään jo suunnitteluvaiheessa, minkä vuoksi tuotesuunnittelun alkuvaiheilla on ratkaiseva rooli tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutusten torjunnassa. Tämän vuoksi asetuksella asetetaan yhdenmukaistetut ennalta määritetyt ympäristöä koskevat perusominaisuudet, kuten vaikutukset ilmastomuutokseen, vesistöihin ja luonnonvarojen käyttöön. Rakennuskohteet on myös suunniteltava, rakennettava ja purettava niin että vaikutukset ihmisten terveyteen, hygieniaan ja turvallisuuteen on minimoitu. Esimerkiksi vaarallisten aineiden, orgaanisten yhdisteiden tai mikromuovien päästöt sisäilmaan eivät saisi vaikuttaa negatiivisesti rakennusta käyttävien turvallisuuteen tai terveyteen.

Asetuksen parhaita puolia on se, että se velvoittaa digitaalisen tuotepassin käyttöönoton rakennustuotteissa. Näin ollen jälleenmyyjät ja kuluttajat, kuten rakennusyrietykset, korjaajat tai vaikkapa omakotitaloasujat, saavat helposti selville tuotteiden

alkuperän, käyttöohjeet, turvallisuustiedot, suoritustason ja muut tekniset ominaisuudet. Tämä helpottaa huomattavasti tee-se-itse omakotitaloasujien elämää, kun esimerkiksi korjattavien tai korvattavien tuotteiden tiedot ovat helposti saatavilla, mikä sujuvoittaa tuotteiden kierrättämistä, päivittämistä, uusiokäyttöä ja korjaamista.

Asetuksen myötä ympäristöä koskevat perusominaisuudet on lueteltava digitaalisessa tuotepassissa osana tuotteen suoritustasoa. Näin rakennustuotteita vertaillessa on helpompi erottaa vastuullisemmat ja ympäristöystävällisemmät materiaalit ja tuotteet vähemmän ekologisista vaihtoehtoista. Jatkossa olisi tärkeää varmistaa, että suosimme rakentamisessa ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja, kuten vähähiilisiä tai kierrätettyjä materiaaleja. Tuotteet olisi suunniteltava siten, että niiden elinkaari on mahdollisimman pitkä ja että ne ovat lopulta uudelleenkäytettäviä ja kierrätettäviä. Meidän on suunniteltava jätteen synty pois ja varmistettava, että rakennuskantamme suunnitellaan kestäväksi myös ilmastomuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita.

20 vuotta vanhan rakennuksen purkaminen ei ole kestävää saatikka järkevää. Kun rakennus kuitenkin puretaan elinkaarensa lopussa, on tärkeää, että hyödynnämme rakennuksen purkamisesta syntyvän aineksen uusissa rakennuksissa mahdollisimman tehokkaasti. Myös modulaarisuudella on iso rooli tulevaisuuden rakentamisessa, kun rakennuspalikoiden uudelleenhyödyntäminen uusissa käyttötarkoituksissa vähentää tarvetta alusta loppuun rakentamiselle.

Uudella rakennustuoteasetuksella ja rakennusten energiatehokkuusdirektiivillä varmistamme, että rakennuskantamme ja rakentaminen ovat linjassa EU:n ympäristötavoitteiden kanssa. Ympäristöystävälliset vaihtoehdot ovat myös usein ihmisen terveydelle suotuisampia, kun esimerkiksi rakennustuotteiden kemikaalikuorma vähenee. Näin ollen kestävämpi asuminen on myös asujan mukavuudelle mieluisampaa.

- SORAT • SEPELIT • MULLAT
- MURSKEET • HIEKAT
- HIEKOITUSSEPELIT

Meiltä toimitettuna:

Sepelit ja hiekat hiekoituslaatikoihin.

Myös hiekoituslaatikot ja niiden täytöt.

Voit myös itse noutaa vaikka peräkärryllä.

**Pihat ja tiet kuntoon ennen talvea.
Nyt on aika tilata syyssoraistus.**

Kysy tarjous!

Läänin Kuljetus

0201 224 320 • pori@laaninkuljetus.fi
Kuorilantie 254 • Kaasmarkku
www.laaninkuljetus.fi. Avoimna ma-pe 7-16.

HEI TAAJAMASSA ASUVA OMAKOTI- JA PARITALOASUKAS!

Sinulla on mahdollisuus tilata meiltä keräysastia
myös pakkausjätteille.

KARTONKI-
PAKKAUKSET

MUOVI-
PAKKAUKSET

LASI-
PAKKAUKSET

METALLI-
PAKKAUKSET

Lisätietoja: www.keraamo.fi,
neuvonta@keraamo.fi, p. 044 701 2500

KERÄÄMÖ *Sinä lajittelet, me keräämme*

Onko teidänkin työpaikalla pyöräetu?
TYÖSUHDEPYÖRÄT helposti meidän kautta.

GoBybike | Vapaus / Oomi | Epassi | Fleetbike | 3step it | Etufillari

Huomio! Pienet ja keskisuuret yritykset!
Nyt saatavana myös Pyörä-Pori-leasing!

Meiltä myös Resurs Bank:n
12kk ja 24kk korottomat rahoitukset polkupyöriin.

Kysy lisää myynnistämme.

Kysy lisää!

Pyörä-Pori
Paikallinen pyöräkauppiaasi

Myynti: 02 637 0818 – Huolto: 02 635 3677

Eteläväylä 8 28610 Pori | www.pyora-pori.fi